

સંસ્થાપક

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ
પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્યશ્રી ૧૦૦૮
શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ
નારાષ્પુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૩.
ફોન : ૨૭૪૮૮૫૬૭૭
ફેક્સ : ૨૭૪૯૧૫૫૭૭
પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સંપર્ક માટે
ફોન : ૨૭૪૮૮૫૬૭૭

www.swaminarayanmuseum.com
ફોન
૨૨૧૩૭૮૭૫ (મંદિર)
૨૭૪૭૮૦૭૦ (સ્વા. બાગ)

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ
પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮
શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની
આજ્ઞાથી
તંત્રી શ્રી
શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી (મહેત સ્વામી)

પત્રવ્યવહાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિક કાર્યાલય
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર,
કાલુપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.
ફોન : ૨૨૧૩૨૧૭૦
ફેક્સ : ૨૨૧૭૬૫૮૨.
www.swaminarayan.info
www.swaminarayan.in

એડ્રેસમાં ફેરફાર કરવા

E-mail : manishnvora@yahoo.co.in**લવાજમ**

વાર્ષિક : રૂ. ૫૦-૦૦
વંશ પરંપરાગત
દેશમાં રૂ. ૫૦૧-૦૦
વિદેશમાં : રૂ. ૧૦,૦૦૦-૦૦
છુટક નકલ રૂ. ૫-૦૦

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠસ્થાન મુખપત્ર

વર્ષ - ૫

અંક : ૫૫

નવેમ્બર-૨૦૧૧

અ નુ ક મ રિ કા

૦૧. અસમીયમ्	૦૨
૦૨. પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની તવારીખ	૦૩
૦૩. પ્રાણાચામ	૦૪
૦૪. સુવાસીની ભાભીનાં કડલાંના દર્શન	૦૫
૦૫. નૂતન વષાભિનંદન	૦૬
૦૬. કાળી ચોદશ - હનુમાનજી મહારાજના પૂજનનું પર્વ	૦૮
૦૭. મૂળી ધામ ખાતે પ.પૂ. આચાર્યશ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનો ૩૬ મો પ્રાકટ્યોત્સવ	૦૯
૦૮. શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમના દ્વારેથી.....	૧૦
૦૯. આનંદની હેલી	૧૨
૧૦. સત્સંગ ભાલવાટિકા	૧૩
૧૧. ભક્તિ સુધા	૧૪
૧૨. પ્રશ્ન પેટી	૧૬
૧૩. ભેટની ચાદી	૧૮
૧૪. સત્સંગ સમાચાર	૨૦

અદ્ભુત મધ્યે વર્ષ

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકના સર્વે વાચકોને નૂતન વર્ષના ઘણાજ હેતપૂર્વકના જયશ્રી સ્વામિનારાયણ.

આપણા જીવનમાં દર વર્ષે દિવાળી અને નૂતન વર્ષ આવે છે અને પુરુથઈ જાય છે. તેનો ઉત્સાહ, ઉમંગા, શ્રદ્ધા, પ્રેમ, લાગણી, આત્મીયતાની અરસ પરસ આપલે થાય છે. જુનાં અણબનાવ કે વેર જેર ભૂલીને એક બીજાને પ્રેમથી ખબે ખભા મિલાવી બાથમાં લઈ હર્ષોલ્લાસ સાથે મળીને બધું ભૂલી જઈએ છીએ. આ આપણા પારિવારિક વ્યવહારની વાત થઈ અને તે જીવનમાં હોવું જરૂરી છે.

આધ્યાત્મિકતાની વાત કરીએ તો આપણે ગત વર્ષે કેવું જીવન જીવ્યા, ભગવાનનું ભજન કેટલું કર્યું, શિક્ષાપત્રીની કેટલી આજાઓને ચોક્કસ પણો પાણી, દેવ, આચાર્યશ્રી પ્રત્યે કેટલી નિષાધી આ બધાનો સરવાળો કરવો. દેવ નિમિત્તનો આપણી આવકનો ભાગ દશાંશ વિશાંશ પ્રમાણે આપણે કેટલા ચોખ્યા થયા તેનું મૂલ્યાંકન કરવું. આપણી બાલ્યાવસ્થા અને યુવાવસ્થા તો પાણીના રેલાની જેમ મોજ શોખમાં ક્યારે જતી રહે છે તેનું ધ્યાન વનમાં પ્રવેશ્યા બાદ પડે છે. ત્યારે ઘણું મોડું થાય છે. માટે યુવાનો જાગો અને ધ્યેયની પ્રાપ્તિ માટે તૈયાર થાવ. આપણું જીવન એવું સુંદર બનાવીએ કે તેમાંથી અન્યને પ્રેરણા થાય. નૂતન વર્ષના આ મંગળ દિને ઈષ્ટદેવ શ્રીહરિના ચરણોમાં પ્રાર્થના છે કે આપણું શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ આવતા વર્ષે ૨૦૧૩ માં ૨૫ વર્ષ પૂર્ણ કરે છે ત્યારે શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ રજત જયંતી મહોત્સવ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની અધ્યક્ષતામાં ખૂબજ ધામધૂમથી ઉજવવા કટિબધ્ય બનીએ એજ અભ્યર્થના.

તંત્રીશ્રી (મહેત સ્વામી)
શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણાસના
જયશ્રી સ્વામિનારાયણ

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની તથા રીખ (ઓક્ટોબર-૨૦૧૧)

૩. પ.ભ. રમણીકભાઈ ભીખાભાઈ સરધારાને ત્યાં મહાપૂજા પ્રસંગે પધરામણી, બાપુનગર
પ.ભ. વિનોદભાઈ વિષ્ણુભાઈ પટેલને ત્યાં દુધની ડેરીના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પધરામણી, માણસા.
૪. પ.ભ. સુરેશભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલને ત્યાં પધરામણી, સેક્ટર-૧૨ ગાંધીનગર.
પ.ભ. કાંતિભાઈ પટેલને ત્યાં પધરામણી, ગાંધીનગર.
૫. પ.ભ. કાંતિભાઈ દવાલભાઈ પટેલને ત્યાં પધરામણી, કાંકરિયા, રાત્રે મૂળી પધાર્યા.
૬. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજના સાનિધ્યમાં અને પ.પૂ.
મોટા મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની નિશામાં હજારો સંત હરિભક્તોની
ઉપસ્થિતિમાં ઉદ્ઘોષાની ઉજવાયો.
૭. થી ૨૪. ઓસ્ટ્રેલીયા અને ન્યૂઝીલેન્ડના ધર્મપ્રવાસે પધરામણી.
૨૫. જાગ્રાંદિન (હાલાર મૂળી દેશ) રોકડીયા હનુમાનજી મહારાજના પાટોસ્વા પ્રસંગે પધરામણી. રાત્રે
અમદાવાદ મંદિરમાં શ્રી હનુમાનજી મહારાજની પૂજન-આરતી પોતાના વરદ્ધ હસ્તે સંપત્ત થઈ.
૨૬. શ્રી નરનારાયણદેવના સાનિધ્યમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર અમદાવાદમાં સમૂહ શારદા પૂજન
પોતાના વરદ્ધ હસ્તે વેદોક્ત વિધિથી સંપત્ત થયું.
૨૭. નૂતન વર્ષના શ્રી નરનારાયણદેવના મંગળા, શાશગાર અને અન્નકૂટ આરતી ઉતારવા પધાર્યા અને
બેઠકમાં સમસ્ત આશ્રિતોને દર્શન આશીર્વાદનું સુખ આપ્યું.
પ.ભ. વસંતભાઈ ત્રિભોવનદાસ ટાંક પરિવારને ત્યાં પધરામણી, પાલડી.
૨૮. પ.ભ. કૃષ્ણકાંત શામજીભાઈ પટેલને ત્યાં મહાપૂજા પ્રસંગે પધરામણી, થલતેજ.
૨૯. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાંકરિયા બાલસ્વરૂપ કષ્ટભંજન દેવના પાટોસ્વા પ્રસંગે પધરામણી.
શ્રી સહજાનંદ ગુરુકુળ અસારવા સત્સંગ શિબિર પ્રસંગે પધરામણી.

શ્રી નરનારાયણદેવના ૨૪ કલાક દર્શન માટે જુઓ વેબસાઈટ

www.swaminarayan.info
www.swaminarayan.in

ભારતીય સમય મુજબ આરતી દર્શન : મંગળા આરતી ૫-૩૦ ● શાશગાર આરતી : ૮-૦૫
● રાજભોગ આરતી ૧૦-૧૦ ● સંધ્યા આરતી ૧૮-૧૫ ● શયન આરતી ૨૦-૩૦

પ્રાણાચાર

- સાહુ પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસ (જેતલપુરધામ)

શ્રીમદ્ ભાગવત् મહાપુરાણના એકાદશસ્કર્ધમાં અધ્યાય-૧૪ માં ઉધ્વવજ્ઞના પ્રાણાચારવિધિના પ્રશ્નના જવાબમાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ શ્લોક નં. ઉ૨ માં કહ્યું કે, “હે પ્રિય ઉધ્વવ ! જે બહુ ઉંચુ ન નીચું હોય એવા આસન પર શરીરને ટંડુર રાખી પૂર્વ અથવા ઉત્તરમુખે બેસી હાથને ખોળામાં રાખીને દ્રષ્ટિ નાસિકાના અગ્રભાગમાં રાખી પછી પૂરક, કુંભક, રેચક આવા પ્રાણાચાર દ્વારા નાડીયોની શુદ્ધિ કરવી. શરીરમાં મુખ્ય દશ નાડીયો છે અને શાખાઓ બોંતેર હજાર છે. નાડીયો અશુદ્ધ થવાથી આચાર, વિચાર, વાણી, વર્તન, સ્વભાવ, પ્રકૃતિ અને સ્વાસ્થ્ય પર અસર પડે છે. પ્રાણાચારનો અભ્યાસ ધીરે ધીરે વધારતાં અંતઃકરણ, મન, બુધ્ધિ, ચિત્ત વશ થાય છે.”

પ્રાણાચાર બે પ્રકારે છે. સગર્ભ અને અગર્ભ. સગર્ભ ઊંકારનો નાદ જપતાં પ્રાણાચારમાં કુંભક, પૂરક, રેચક કરવો. અને ઊંકાર વિના કુંભકાદિ કરવાને અગર્ભ કહેવામાં આવે છે. સગર્ભ ઉત્તમ છે. શ્વાસ લેવા છોડવામાં મનોમન ઊંકાર જપ કરવો. દિવસમાં ત્રણવાર ઊંકાર યુક્ત પ્રાણાચાર દશ દશવાર કરવાથી એક મહિનામાં પ્રાણવાયુ વશ થતાં નાડીયો શુદ્ધ થાય છે અને શરીર નિરોગી બને છે.

એક મહિનાના અભ્યાસ બાદ ચિત્તવન કરવું કે : હૃદયરૂપી એક કમળ છે, ઉપર મુખ આઠ પાંખડી વાળું વચ્ચમાં કળી રહી છે એવી કલ્પના કરવી (હૃદયકાશની કલ્પના કરવા પોતાની જીવિતી જગ્યા ઘર (રૂમ) જેને આપણે આંખ બંધ હોય તોય જોઈ શકતા હોઈ એ તે રૂમ રૂપી હૃદયકાશને હૃદયના સ્થાન પર) તેમાં કમળની કળી ઉપર કમશા : સૂર્ય, ચંદ્ર અને અગ્નિનો ન્યાસ કરવો. (કલ્પના કરવી) ત્યાર પછી કળીમાં અગ્નિની અંદર મારુ સ્વરૂપ (શ્રીકૃષ્ણ કહે છે) જોવું. મારુ સ્વરૂપ ધ્યાન માટે અતિ મંગળમય છે. (એટલે કે આપણા ઈષ્ટદેવ

અક્ષરધામના અધિપતિ સ્વામિનારાયણ ભગવાન રંગમહોલના ધનશયામ મહારાજને જોવા).

હે ઉધ્વવ ! મારું સ્વરૂપ અંગે સુકોમળ છે. શાંત સ્વરૂપ, સુંદર મુખારવિંદ, અજ્ઞાનબાહુ, મનગમતા કપોલ, મંદહાસ્ય, કાનોમાં મકરાકાર કુંડળ, મેઘ જેવા શ્યામ અંગાપર સુવર્ણ પીતાંબર, ચારભૂજા, કૌસ્તુભમણિ, મુગટ, કંકણ, કંદોરો, બાજુબંધ સહિત પ્રેમભરી દ્રષ્ટિથી ચો તરફ કૃપાવૃષ્ટિ થઈ રહી છે.

હે ઉધ્વવ ! સુકુમાર સ્વસ્વરૂપનું ધ્યાન કરવું. પોતાના મનને એક એક અંગમાં સ્થિર કરવું. મારા પૂર્ણ સ્વરૂપનું ધ્યાન થઈ જાય ત્યારે એક અંગમાં ચિત્તને સ્થિર કરવું. મંદ મંદ હાસ્યવાળા મારા મુખારવિંદ પર સ્થિર કરવું. આ પ્રમાણે તીવ્ર ધ્યાન યોગ દ્વારા મારામાં પોતાના ચિત્તને પરોવી દે છે. તેનો દ્રવ્ય, જ્ઞાન, ક્ષિયાના સંબંધમાં ભેદ બુદ્ધિનો ભ્રમ મટી જાય છે. તેને સર્વત્ર પરમાત્માનું જ સ્વરૂપ દેખાય છે. આમ કરતા સાધકને અષસિધ્ધિઓ વશ થાય છે. તે યોગી સિદ્ધિયોને ગ્રહણ ન કરતાં મારા સ્વરૂપમાં જ આશકત રહે છે.

શ્રીજ મહારાજે વચ્ચનામૃત ગઢા મધ્ય ૧૩ માં પોતાને ઉદ્દેશીને ધ્યાન કરવાની રીત કહી છે કે : “મારી ઈન્દ્રિયોની વૃત્તિ છે તે પાછી વાળીને સદા હૃદયને વિષે આકાશ છે તેને વિષે વર્તે છે. અને હૃદયકાશને વિષે અતિશો તેજ દેખાય છે. તે તેજને વિષે એક ભગવાનની મૂર્તિ દેખાય છે. તે અતિ પ્રકાશમય છે. ધનશયામ છે તો પણ તેજે કરીને શ્યામ જીવાતી નથી. તે દ્વિભૂજ છે બે ચરણ છે અતિશો મનોહર છે. મનુષ્યના જેવી આકૃતિ છે ને કિશોર છે. મૂર્તિની ચારે કોર મુક્તતનાં મંડળ ભરાઈને બેઠા છે ને એક નજરે ભગવાનની મૂર્તિ સામુ જોઈ રહ્યા છે. જ્યારે એવું ભગવાનનું સ્વરૂપ છે તેને દદ કરીને સમજશો ત્યારે તમને કોઈ પ્રકારનું વિધન કલ્પાણાના માર્ગને વિષે નહિ થાય.

ગઢા પ્રથમમાં ૨૩ : ત્રણ દેહથી પર ચૈતન્યરૂપ એવું પોતાના સ્વરૂપને વિષે ભગવાનની મૂર્તિ ધારીને ભગવાનનું ભજન કરે.

ગઢા પ્રથમમાં ૨૦ : જે ભગવાનના પ્રતાપને વિચારીને અર્નાર્થાદ્ધિ કરે છે તે તો પોતાના સ્વરૂપને અતિષે ઉજ્જવળ પ્રકાશમાન જુએ છે અને તે પ્રકાશને મધ્યે પ્રત્યક્ષ એવા પુરુષોત્તમ ભગવાન તેની મૂર્તિને જુએ છે.

ગઢા પ્રથમમાં ૪૮ : ભગવાનની મૂર્તિને અંતરમાં ધારીને તેના સામુ જોઈ રહે છે તેનું નામ અર્નાર્થાદ્ધિ છે અને તે મૂર્તિવિના બીજે જ્યાં જ્યાં વૃત્તિ રહે તે સર્વે બાધ્ય દ્રાદ્ધિ છે.

ગઢા પ્રથમમાં ૭૩ : આત્માને વિષે પરમેશ્વરની મૂર્તિને ધારીને તેની ભક્તિ કરતો હોય અને પોતે બ્રહ્મરૂપ થઈ ગયો હોય તોય ભગવાનની ઉપાસનાનો ત્યાગ કરે નહિ માટે આત્મનિષ્ઠા અને ભગવાનની મૂર્તિનો મહિમા સમજ્યા થકી કોઈ પદાર્થની વાસના રહેતી નથી.

સા. ૧૫ મારા જીવાત્માને વિષે જ આ ભગવાનની મૂર્તિ અખંડ બિરાજમાન છે એમ જાણીને ઉપરથી દર્શન-સ્પર્શાદિકની વિષે આતુરતા જેવું નથી તો પણ એની પ્રીતિના મૂળ ઉંડા છે.

સા. ૧૦ : જે સાધુ એમ સમજતો હોય જે મારા ચૈતન્યને વિષે ભગવાન સદાય વિરાજમાન છે. તો તે સંત થકી ભગવાન અને ધામ તે અણું માત્ર છેટે નથી. અને ગઢા પ્રથમ ૩૨, ગઢા પ્રથમ ૨૫/૨૪ માં પણ આ પ્રમાણે શ્રીજી મહારાજના વચ્ચન છે.

વાસુદેવાનાંદવાર્ણીએ સત્સંગિભૂપણ અંશ-૨ ના ૩૭ મા અધ્યાયમાં લાખ્યું છે કે, જેતલપુરને વિષે શ્રીહરિ વિરાજમાન હતા ત્યારે ભક્તોને ભજન કરવાની રીત સમજાવતા બોલ્યા કે, “હે ભક્તો ! તમે મારુ ભજન કરવા બેસો ત્યારે સિધ્ધાસન વાળીને બેસવું. અને પછી નાસિકાચ્ર ભાગ સામી દ્રાદ્ધ રાખવી. પોતાના દેહમાં પ્રાણ-અપાન (શાસોચ્છવાસ) શાસ જોવો. (નાસિકાના અગ્રભાગમાં શાસ આવે છે તેને જોયા

કરવો. એમ કરતા મનની સ્થળતા મટતા સુક્ષમ અને શુધ્યથાય છે.)

એમ કરતા હૃદયમાં મારી મૂર્તિ દેખાય ત્યારે મૂર્તિનું ધ્યાન કરવું. શ્વેતવસ્ત્ર, પુષ્ટ, પુષ્પહારોવાળી, પ્રસસમુખવાળી એવી મૂર્તિ જોવી, વળી તલ જોવા. અંગો અંગને જોતા નિરંતર ચિંતવન કરવું. એમ કરવાથી તમને સર્વકિયાને વિષે મારું દર્શન થશે.”

પ્રાણાયામ અનંત છે પરંતુ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના સ્વમુખે કહેલ અને સર્વોપરી શ્રીહરિએ સ્વમુખે કહેલ ધ્યાન સરળ અને સિધ્ય છે. દિવસમાં ત્રણવાર દશ દશ મિનિટ ઝાંકાર યુક્ત કુંભક, પુરક, રેચક કરવા તેમ બહુજ હળવી ગતિથી કુંભક કરવા દશ સેકન્ડથી શરૂ કરવું. તે રોજ બે સેકન્ડ વધારવું અને એક મહિને ૩૦ સેકન્ડ સુધી કુંભક, પુરક, રેચક કરવું. જેટલીવાર શાસ લેવામાં થાય એટલી વાર પૂરક (રોકવો) અને એટલીવાર રેચક (બહાર કાઢવો) કરવું.

સમયની લય બધ્યતા બહુજ અગત્યની છે. ઉતાવળે પ્રાણાયામ કરનારની નારીઓ શુધ્ય થવાને બદલે ગુંચવાઈ જાય છે. વધુમાં વધુ ૩૦-૩૦ સેકન્ડ કુંભક, પુરક, રેચક, કરવું. તેથી પ્રાણ અન્તઃકરણ અને ઈન્દ્રિયો વશ થયા પછી સુખે ધ્યાન કરાય છે. આ પ્રાણાયામથી એક મહિનાના પ્રયાશમાં પ્રાણ, મન, ઈન્દ્રિયો વશ થઈ જાય છે. પ્રાણાયામ કરવાનું સ્થાન સૂર્યના પ્રકાશવાળું, ખુલ્લી શુધ્ય હવા મળે એવી જગ્યા પસંદ કરવી. નીચે બેસવાની તકલીફ હોય તો ખુરશી/સોફા/પલંગમાં પણ બેસી શકાય છે. પૂર્વ અથવા ઉત્તર દિશામાં મુખ રાખવું. જમણા હાથના અંગુઠા વડે જમણી તરફનું દ્વાર બંધ કરવું અને અનામિકા વડે ડાબા ભાગનું નાક દ્વાર બંધ કરવું. સૂતા સૂતા પ્રાણાયામ કરવું નહિ. અભ્યાસ શરૂ કર્યા પછી વચ્ચેમાં એકાદ દિવસ ન થાય તો થઈ ગયેલા દિવસો ગાણાય નહિ. આસન વિના બેસવું નહિ. ગરમ અથવા સુતરાઉ આસન રાખવું, પ્લાસ્ટિકનું આસન વાપરવું નહિ.

પ્રથમ પ્રાણાયામ કર્યા પછી ભગવાનની મૂર્તિનું હૃદયકાશમાં ધ્યાન કરવું.

સુવાસીની લાલીંગ કડલાંગ દર્શન

- સાધુ પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસ (જેતલપુરધામ)

સર્વાંગતારી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને પોતાની હયાતીમાં અમદાવાદ, ભૂજ, મૂળી, જેતલપુર, વડતાલ, ધોળકા, ધોલેરા, જૂનાગઢ, ગાઢામાં મંદિરો બનાવી સ્વહૃસ્તે શ્રી નરનારાયણદેવ આદિ સ્વસ્વરૂપની મૂર્તિયો પદ્ધરાવી. તેમાં શ્રીહરિના પરમ સખા સદ્ગુરુ બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ વડતાલ, જૂનાગઢ અને મૂળીમાં ત્રણ મંદિરો બનાવ્યા.

શ્રીજ મહારાજના સ્વધામગમન બાદ મૂળી મંદિરના શિખરો બનાવવાનું કામ બાકી હોવાથી બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ શેષ જીવન મૂળીમાં રહીને કામ પૂર્ણ કર્યું.

મૂળીધામ પ્રત્યે સુવાસીની ભાભીને ખૂબજ શ્રદ્ધા હતી. જીવનનો વધુ સમય તેમજ અંતઃસમય મૂળીમાંજ વિતાવ્યો.

એકવાર ભાભી પુત્ર આદિ આચાર્ય અયોધ્યાપ્રસાદજ મહારાજની સાથે વસંત પંચમીના સમૈયામાં પધાર્યા હતા. મંદિરના શિખરોનું કામ અધુરુ હોવાથી અયોધ્યાપ્રસાદજ મહારાજ સાથે કહેવડાયું કે સ્વામી કામ જલ્દી પુરુ કરો. બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ કહેવડાયું કે : કરીયાનો પગાર બાકી હોવાથી ચાલ્યા ગયા છે. હમણાં કોઠારમાં ચુક્કવણું કરવા રકમ નથી.

આ વાત સાંભળીને શ્રીહરિના ભાભી સુવાસીની ભાભીએ પોતાના સુવર્ણનાં ઘરેણાં, પાસે રહેલા રૂપિયાના સિક્કા તેમજ કિલો કિલો ચાંદીના વજનદાર ચરણા કંબી કડલાં નંગ-૪ આપીને કહ્યું કે આમાંથી કરિયાના પગાર ચુક્કવી દેજો.

બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે, હવે લક્ષ્મીજ પ્રસત્ર થયા છે. એટલે મૂળી મંદિરના કોઠારમાં હવે પછી ધનની કમી નહિ પડે. ચાંદીના સિક્કાઓમાંથી કરિયાના પગાર કર્યા અને પ્રસાદીના કંબી કડલાંને રાધાકૃષ્ણદેવના કોઠારમાં સાચવીને મુક્યાં. ત્યાર પછી સુવાસીની ભાભીની પ્રસત્રતાથી સંપ્રદાયમાં રાધાકૃષ્ણદેવનો સર્વ શ્રેષ્ઠ કોઠાર ગણાતો. બીજા મંદિરોના ચુક્કવણાં પણ મૂળી મંદિરથી કરવામાં આવતાં.

સુવાસીની ભાભી તો આકાશમાં વાદળી જુએ તો કહે

કે “જા રે વાદળી મૂળીમાં જઈને વરસજે.”

સુવાસીની ભાભીને ધનશ્યામ મહારાજ પ્રત્યે ભક્તિમાતા કરતાં ચાર ગણો પ્રેમ હતો. તો સુવાસીની ભાભીને મૂળી ધામમાં સર્વશ્રેષ્ઠ શ્રદ્ધા ભાવ હતો. તો ધનશ્યામ મહારાજને આ સ્થાન કેટલું પ્રિય હશે? મંદિરો બનાવવામાં ધર્મકુળનું કેવું યોગદાન - સમર્પણ છે તેનો પ્રત્યક્ષ પુરાવો આ પ્રસંગમાં જોવા મળે છે.

આ પ્રસાદીના કડલાંને ૧૮૦ વર્ષના વાણાં વાઈ ગયાં જે મૂળી મંદિરના ખજાનામાં જેમ હતા તેમજ સચવાયેલા છે. જે ભાભીની ભાવનાનું પ્રતિક એવા કડલાનાં દર્શન તા. ૬-૧૦-૨૦૧૧ના વિજયા દશમીના સંતો-હરિભક્તોને થયાં.

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પરમ પૂજ્ય ધર્મધુરંધર આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજ મહારાજશ્રીએ ઉદ મો પ્રાકટ્યોત્સવ ઉજવવા સહમતિ આપી ત્યારે મહંત સ્વામી નારાયણપ્રસાદદાસને મહારાજશ્રીએ શરત કરી કે અમને અને સંતો, હરિભક્તોને મહા પ્રતાપી કડલાના દર્શન કરાવો તો જન્મ દિવસે મૂળી આવીશ.

તા. ૬-૧૦-૨૦૧૧ વિજયા દશમીના દિવસે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનો ધામધૂમથી જન્મોત્સવ ઉજવાયો. સુવર્ણમાં સુગંધ ભજી ચાંદીના ચળકતાં સુવાસીની ભાભીનો પ્રેમ, ભક્તિભાવ, સમર્પણનો સર્વશ્રેષ્ઠ પ્રતિક કડલાંને સ્ટેજ પર દર્શનમાં પદ્ધરાવ્યાં ત્યારે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી, પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને પૂ. લાલજ મહારાજશ્રીએ મસ્તકે હદ્યે સ્પર્શ કરીને પૂજન આરતી કરી. સંતોએ મન ભરીને દર્શન કર્યા. અને હરિભક્તોએ બીજીપદાપીમાં દર્શન કર્યા.

જન્મોત્સવમાં આવ્યા તે ફાલ્યાન આવ્યા તે પસ્તાયા. આ સંપ્રદાયના મંદિરોમાં મહત્વનો હિસ્સો ધર્મકુળનો છે. જેઓના ત્યાગ-પૈરાગ્યમાંથી સત્સંગનો વિસ્તાર થયો છે. માણસે હુમેશાં ભૂતકાળ અતિત સામી દંદિ કરવી જોઈએ. તેજ સાચો માણસ છે જે ધિતિહાસને સાથે રાખીને ચાલે છે.

નુલના વણાભિનંદન

જાડ પડે ને જગ્યા થાય ને જમીન કોઈ પડતર નથી. એને ખેડવી પડે તો ત્યાં પાછી નવી કુંપણો ફૂટે. પીળા પડી ગયેલા પાન ખરતા-ખરતા પાનખરમાં સંઘણ ખરી પડે. ને વસંતના વાયરા વાતા ફરી જાડ લીલું પલ્લવ મહેંકી ઉઠે. માણસ ધરડો થતા થતાં અંગો સર્વે શિથિલ થાય ને અંતે મૃત્યુ પામે. ભાખો પાછો બાબો બની પારણો જૂલવા પથારે ત્યારે તેના આગમનને વધાવવા અભિનંદનોની જાણો કે ચોમેરથી વરસાદ થાય. ખેતરનો એક મોલ લેવાયા પછી આખે-આખા ખેતરની સારી પેઢે સફાઈ કરવી પડે. ને પછી વાવણી થાય ને નવો મોલ પાક ખીલી ઉઠે. આપણા જીવનમાં પણ આવુ જ છે. કાળનું ચક ક્ષણવાર પણ વિરમતું નથી. સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત પર્યત સતત ગતીશીલ સમયના વહેણમાં વહેતી આ જીવનની નૌકા છે. દિવસો અને મહિનાઓ વિતાવી આખરે વર્ષના ઉત્તરાધિના છેડે આવી પહોંચે છે. કોણ જાણો કેટ-કેટલાક પંચકો-ગ્રહણો અને પુષ્ય નક્ષત્રો જેવી પવિત્ર પળોમાંથી પસાર થઈ હોળી ધૂળેટીને રામનોમ કે જન્માષ્ટમી જેવા તહેવારો મન ભરીને માણ્યા પછી શ્રાધ્યના દિવસોમાં શ્રધાપૂર્વક પિતૃ-તર્પણ કરી નવરાત્રીમાં માતૃ શક્તિની આરાધના પૂર્વક ગરબે ધુમ્યા બાદ દશહરા દશ માથાવાળા દશાનન રાવણ વધ પર્વની સ્મરૂતિ કરવા પૂતળા દહન કરી વિદાય લેતા વર્ષના લેખા જોખા કરવામાં સૌ મશગુલ બની જાય છે. લેણા દેણાની રકમો આગળ બેંચી નવા વર્ષના ચોપડા પૂજાય છે. આ વ્યવહારિકતા ને આધ્યાત્મિકતામાં પલટાવતા ભગવાન સ્વામિનારાયણ ગ.પ્ર. ઉચ માં જીવનનું અને જીવનમાં સત્સંગનું અને સત્સંગમાં આધ્યાત્મિકતાનું નામું સતત માંડતા રહેવાનું શીખવે છે. જગત સંબંધી વાસના કેટલી હતી. અને ભગવાન સંબંધી વાસના કેટલી વધી? બંને બરોબર છે કે કંઈક વધ-ઘટ છે?

તેના હિસાબનો ચોપડો દરેકે વ્યક્તિગત પોતાના મન-બુદ્ધિમાં માંડવાનો છે. ભીતરની વાત ભીતરમાં જ સરવાળા-બાદબાકી કરી જોઈ લેવાની છે. આંખ આડા કાન કરી પોતાની જાતને છેતરવા કરતા સૌએ પોતાને પ્રમાણિકતા પૂર્વક વફાદાર રહેવું. સંકલ્પો વિકલ્પોમાં વધ-ઘટ કરી તેની જરૂરિયાત પ્રમાણે જગતની કોરથી ભગવાનની કોર દિશા મરોડવી તેને આધ્યાત્મિકતા કહેવાય. આમ ત્યાગી કે

- સાધુ ઘનશ્યામપ્રકાશદાસ,
જમીયતપુરા (મહંત સ્વામી માણસા)

ગૃહીમાં કોઈ લેદ રહેતો નથી. સૌએ અંતરથી ખરા ભગવદીય થવાનું છે. આ આંતરિક સાધના એજ કઠોર તપશ્ચયાં છે. આમા સાચા સદગુરુનો સમાગમ અને અંતરના આશીર્વાદ અત્યંત આવશ્યક છે. જગતની કોરથી સંપૂર્ણ નિર્વાસનિક થઈને ભીતરમાં ભગવાનને ભેણા રાખી તેના આધારે તેમાજ નિમજન થઈ જવા માટે જન્મ ઉપર જન્મો જન્મ ના ખાતાવાળા આ ચોપડાનું મંડાણ થયું છે. હરિવરે હેતુ સ્પષ્ટ કરી દીધો હવે ધંધો અને ચોપડો આપણા હાથમાં મૂક્યો છે. જુંદગીના આટલા વર્ષો નુકશાની માં જાય છે કે સરવાળો નફો છે. સદગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ વાતોમાં કહ્યું છે કે નિરંતર પાછુ વાળીને જોવું. આપણે શું કરવા આવ્યા છીએ ને શું કરી રહ્યા છીએ?

આવો સોણે કોઠે દીપાવલીમાં જાણપણાના દરવાજે દીપ પ્રગટાવીએ. જગ્યા ત્યારથી નવલા પ્રભાતના મંગળા ગાઈએ. નવા વર્ષે જોમ અને જુસ્સા ભેર સર્વોપરિ શ્રીહરિની પ્રામિના કેફમાં આનંદ સાગરમાં અંબું જંપલાવીએ કે સહજાનંદી સીધુનું એક અણમોલ રતન બની જઈએ. વગર માંગ્યા ને અણધાર્યા આશીર્વાદોની આખાઢી મેઘના હક્કાર બની જઈએ. કૃપા તો અસીમ ઊતરી રહી છે. પણ આ નવા આંગતુંક વરસમાં તે સંઘળી ઊતરતી કૃપા જીલવાનું પાત્ર બની જઈએ. કવિ કલાપીએ તો કહ્યું છે,

“મણ્યુછે તો માણણો,

જીવન કચવાટે શીદ વહો ?”

સદગુરુ શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ ગાયું છે કે,

“આજની ઘડી રે ધન્ય આજની ઘડી

મેની નીરાધ્યા સહજાનંદ ધન્ય આજની ઘડી.”

બસ નવા વર્ષે ભગવાન સ્વામિનારાયણ તેમજ પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા એમના પૂ. સંતોના આશીર્વાદથી આપણી ભીતરમાં પણ હરિવરને નીરખતા રહીએ, નીરખતા રહીએ અને જ્યાં પ્રભુ છે ત્યાં લક્ષ્મી છે. યશ છે. ને તેનો જ વિજય પૂર્વક જ્ય જ્યકાર છે. માટે આવી રહ્યું છે અમૃત લાભનું શુભ ચોઘડીયું ઊઠો, જાગો ને ધ્યેયની પ્રામિ માટે ઊછળી પડો. નૂતન વર્ષના વધામણાં ગાવા અને જ ભર જીલો. ચોમેરથી વર્ષી રહ્યા છે.

નૂતન વર્ષાભિનંદનમ्.....

કાળી ચૌદશ મહાબાળજી મહારાજના પૂજાનું પર્વ

- ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા (હીરાવાડી-બાપુનગર)

(ગત અંકનું ચાલું)

ભગવાન તથા ભગવાનના રક્ષણમાં જેને ખૂબ પ્રીતિ છે તથા હુષ્ટને દંડ આપવામાં ઘણી ચાતુરી છે. તેવો હનુમાનજીનો એક સેવા પ્રસંગુંપી શ્રીહરિનું ચરિત્ર સંક્ષિમમાં લખીને લેખને વિરામ આપીએ.

વન વિચયરણ સંબંધી ચરિત્રમાં શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્ટમીની ઘોર અંધારી રાત્રિમાં શ્રીહરિ એક વડના વૃક્ષની નીચે બિરાજ્યા છે. શ્રીહરિને તો કોઈનો પણ ડર ન હતો. તેમ છતાં મનુષ્ય ચરિત્ર કરતા શ્રીહરિ ન્યાસ કરવા પૂર્વક નારાયણ કવચનો પાઠ કરીને પછી સમાધિ કરવાની ઈચ્છાવાળા શ્રીહરિએ હિંસકોથી પોતાની રક્ષા માટે પોતાને અતિ પ્રિય કુળદેવ હનુમાનજીનું સ્મરણ કર્યું. ત્યારે મારુતિ પ્રત્યક્ષ આવી ઉત્સાહથી શ્રીહરિના પગમાં પડ્યા અને પછી શ્રીહરિની આજુ બાજુ ભમતા, અતિ બાળ સ્વરૂપવાળા થઈને મુખ્યત્વે ત્યારે મારુતિ કહે, હે પ્રલુબ ! તેમે કાળના પણ કાળ છો. તમારી હું શું રક્ષા કરી શકું ? તમારા સમાર્થથી જ મારું સામર્થ્ય છે. છતાં મનુષ્ય નાટ્ય કરવા આપ ઈચ્છા છો. કુળ દેવતા હનુમાનજી પર પોતાની પ્રસંગતા જણાવવા ફરી વખત તે બાળ મૂર્તિ હનુમાનજીને ભેટ્યા અને બોલ્યા કે હે હનુમાન ! તેમે હવે સિધાવો. અને આ જે મારું ચરિત્ર છે તેનું તેમે નિત્ય સ્મરણ કરજો.

તેના ગણો પણ ત્રાસ પામીને જ્યાં ત્યાં નાસી ગયા. શ્રીહરિ પોતે સદ જાગ્રત અવસ્થામાં જ વર્તતા હોઈ, આ સર્વે વૃત્તાંત જાણતા હતા છતાં કાંઈપણ બોલ્યા જ નહિ.

સૂર્યોદય સમયે શ્રીહરિને ચાર દિવસના ઉપવાસી જાણીને હનુમાનજીએ સ્વાદિષ્ટ ફળો લાવીને શ્રીહરિને સમર્પણ કર્યા. શ્રીહરિ બાળ મૂર્તિ હનુમાનજીને આલિંગન કરીને મળ્યા અને બોલ્યા કે, હે હનુમાન ! તમે ધન્ય છો. અમારી બહુ સેવા કરી. આજે તમે ન આવ્યા હોત તો અમારું મૃત્યુ થાત. ત્યારે મારુતિ કહે, હે પ્રલુબ ! તેમે કાળના પણ કાળ છો. તમારી હું શું રક્ષા કરી શકું ? તમારા સમાર્થથી જ મારું સામર્થ્ય છે. છતાં મનુષ્ય નાટ્ય કરવા આપ ઈચ્છા છો. કુળ દેવતા હનુમાનજી પર પોતાની પ્રસંગતા જણાવવા ફરી વખત તે બાળ મૂર્તિ હનુમાનજીને ભેટ્યા અને બોલ્યા કે હે હનુમાન ! તેમે હવે સિધાવો. અને આ જે મારું ચરિત્ર છે તેનું તેમે નિત્ય સ્મરણ કરજો.

કાળી ચૌદશના પર્વ પ્રસંગે આપણો સૌ પણ હનુમાનજીનું દર્શન-પૂજન કરીને એ જ પ્રાર્થના કરીએ કે, હે ધર્મકુળના કુળદેવ હનુમાનજી ! અમે પણ ધર્મકુળના આશ્રીત હોવાથી શ્રીહરિના ચરણમાં તથા આ દિવ્ય સત્સંગમાં અમારો પ્રેમ નિરંતર વધતો રહે એવા આશીર્વાદ આપજો.

પ.પુ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશી તથા સંતોના આ વર્ષના ઓસ્ટ્રેલીયા-ન્યુગીલેન્ડના ધર્મયાત્રાની બધીજ ડોમેસ્ટિક તથા ન્યુગીલેન્ડની ટીકીટની સેવાનો લાભ

● પ.ભ. શ્રી પ્રિતેશ મનજી હિરાણી

● શ્રીમતી કલ્યા પ્રિતેશ હિરાણી

● કુ. વિરલવ પ્રિતેશ હિરાણી

● કુ. વિકુશ પ્રિતેશ હિરાણી

આ પરિવારજનોએ ધર્મકુળ અને સંતોની સેવાનો લાભ લીધો હતો. પ્રલુબ એમના પર ખૂબ કૃપા વરસાવે અને આવીને આવી સેવા કરવાની વિશેષ શક્તિ આપે એવી શ્રી નરનારાયણદેવના ચરણોમાં પ્રાર્થના.

મૂળી ધામ જ્ઞાતો પુ. પૂ. આચાર્ય શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ શ્રીનો ઉદ્ઘોષાકટ્યોત્સવ

- સાધુ આત્મપ્રકાશદાસ (કોઠારી મૂળીધામ)

શ્રી નરનારાયણદેવની ગાદીના આચાર્ય શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ શ્રીનો ઉદ્ઘોષાકટ્યોત્સવ મૂળીધામમાં ધામધૂમથી અભૂતપૂર્વ ભવ્યાતિભવ્ય ઉજવાયો. શ્રીહરિના પરમ સખા સદગુરુ બ્રહ્માનંદ સ્વામી અને દેવાનંદ સ્વામીની કર્મભૂમિ મૂળીધામમાં બિરાજમાન શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની સાનિધ્યમાં અને પ.પૂ. મોટા મહારાજ શ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજ શ્રીની નિશ્ચામાં તા. ૬-૧૦-૨૦૧૧ વિજયા દશમીના રોજ પાંચસો જેટલા સંતો અને પચીસ હજાર હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં મૂળી મંદિરના વિશાળ પટાંગાણમાં મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી નારાયણપ્રસાદદાસજીના નેતૃત્વ હેઠળ પ્રાકટ્યોત્સવ ઉજવાયો. જન્મોત્સવના ઉપલક્ષમાં ઉદ્ઘાટનની સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની અખંડ ધૂન્ય તથા ત્રણ દિવસનો હરિયાગ યજ્ઞ તેમજ સમૂહ મહાપૂજા અને હનુમાનજી ગણપતિજીની મૂર્તિની પુનઃ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા રાખવામાં આવી.

મૂળી દેશના ઉત્સાહી હરિભક્તો ખેતીના કામની સિજન હોવા છતાં આગલા દિવસે મૂળી આવી પહોંચ્યા હતા. પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રી આગલા દિવસે સાંજે પદ્ધાર્યા હતા.

વિજયા દશમીના પ્રસંગે વહેલી સવારે શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજનો મહાભિષેક રાખવામાં આવ્યો હતો. ત્યાર પછી અખંડ ધૂન્યની પૂજાર્હુતિ કરવામાં આવી. મહાવિષ્ણુયાગના સમાપન બાદ વિશાળ ચોકમાં સભા મંડપમાં દાંડિયા રાસની રમજટની વચ્ચમાં રાજકોટ લક્ષ્મીનારાયણ દેવ યુવક મંડળ અને સુરત (પાલનપુર પાટીયા)ના હાલારી હરિભક્તો જેમ અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ શ્રીને રાસથી જીતી લીધા હતા એમ હાલારી હરિભક્તોએ

પ.પૂ. કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજને સભામાં રાસની રમજટને વિજયા દશમીની પ્રતિક તલવારનો દાવ રમીને પ્રસત્ર કરી દીધા.

મૂળી, કાલુપુર અને જેલપુરના મહંત સ્વામી આદિ અગ્રગણ્ય સંતોએ ઘોડશોપચારથી જન્મ દિવસે પૂજન આરતી કરી.

પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રીએ સુવાસીની ભાભીના પ્રસાદીનાં કડલાંનું પૂજન કર્યું.

જન્મોત્સવના મુખ્ય યજમાન શ્રીજ સિરામિક મોરબી પરિવારના હરિભક્તો હરિભાઈ, તુલસીભાઈ, જવરાજભાઈ આદિ હરિભક્તોએ પ્રથમ પૂજન કર્યું.

જેલપુર સંસ્કૃત પાઠશાળાના ભૂદેવોએ સ્વસ્તિ વાચન ચાર વેદ ગાનથી વાતાવરણ પવિત્ર કરી દીધું. સભા સંચાલન પ્રકુલભાઈ ગઢવીએ સુંદર રજૂઆત કરીને સમયોચિત સંકલન કરી આપતા.

સંતોના પ્રવચનો શુભેચ્છાઓ યજમાનોનું સન્માન અને બ્રહ્માનંદ સ્વામીને ધર્મકુળ પ્રત્યે ખૂબજ લગાવ હતો. સ્વામી ધર્મકુળના પરંપરાના ભર પેટે ગુણ ગાતા તેજ રીતે મૂળીધામમાં સંતો હરિભક્તો ધર્મકુળ શ્રીજ મહારાજ આપેલા આપણા માટે ઉત્તમ પ્રસાદીની પરંપરા છે તેના જેટલા ગુણગાઈએ એટલા ઓછા પડે.

સર્વોપરિ ભગવાનનું કાર્ય સર્વોપરિજ છે. સર્વોપરિએ બનાવેલ ધર્મવંશ આચાર્યપદ સર્વોપરિ છે.

ધર્મવંશને સર્વોપરિ ન માને તેને અને સર્વોપરિ ભગવાનને કોઇ લેવા દેવા નથી.

એવી હૃદયના પવિત્ર ભાવના સાથે સંતો હરિભક્તોએ જન્મોત્સવ ઉજવ્યો.

પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રીએ મંદિર અને દેવને વફાદાર સંતો જ સાચા વૈરાગ્યવાન સંતો છે એવા સિધ્ધાન્તની લાગણીઓ વ્યક્ત કરી.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમના દ્વારેથી.....

આપણાં શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં આવતા દરેક હરિભક્તો કે મુમુક્ષુઓને અંતર મનમાં શાંતિનો અહેસાસ થાય છે તે વાત હવે નવી નથી પરંતુ વારંવાર આવતા અને નિયમિત આવતા લોકોને સતત આવો દિવ્ય અનુભવ થવો તે ચ્યાર્ટકારથી વિશેષ છે. મ્યુઝિયમ ચાલતા આવતા હરિભક્તો કે શ્રી નરનારાયણદેવના અભિપેકનો લાભ લેતા હરિભક્તો ના ચહેરા પર અનંત શાંતિ અને દિવ્ય સંતોષ સ્પષ્ટ દેખાઈ આવે છે.

કંઈ કેટલાય હરિભક્તો મ્યુઝિયમની ૨૪કણને માથે ચઢાવી રોગ મુક્ત થયાના પ્રસંગો બનતા રહે છે. અભિપેક કરાવવાથી કેટલાય હરિભક્તોનાં મનના મનોરથ પૂર્ણ થયાના દાખલા છે. આ કોઈ મ્યુઝિયમની જાહેરાત નથી પરંતુ બહાર રાખવામાં આવેલ વીજીટર્સ બુકમાં નોંધાયેલ અભિપ્રાયો છે. એ દિવ્ય અનુભૂતિનો અહેસાસ તો ત્યાં પ્રત્યક્ષ હાજર થવાથી જ થાય એટલે જ પ.પૂ.મોટા મહારાજશ્રીની મ્યુઝિયમ રૂપી આવી અલભ્ય ભેટને બિરદાવવી જ રહી. અને બિરદાવવા રહ્યાં તેમના આચરણને હા ! પ.પૂ.મોટા મહારાજશ્રી નિત્ય મ્યુઝિયમમાં પધારી શ્રી નરનારાયણદેવના દર્શને જાય છે. અને ત્યાં રૂ. ૨૦/બેટ પણ મૂકે છે. (મ્યુઝિયમની પ્રવેશ ફી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ નિભાવ લેટ્યોજના અંતર્ગત નોંધાવનાર દાતાશ્રીઓની યાદી

● રૂ.૫૧,૦૦૦/-	સાંખ્ય યોગી શાંતાબા સોની (હવેલી-કાલુપુર)	● રૂ. ૫,૦૦૦/-	નગીનદાસ જમનાદાસ દોશી મણીનગર (મ્યુઝિયમની માનતાથી ગળાનું કેન્સર મટી ગયું)
● રૂ.૫૧,૦૦૦/-	હ. સોનલબેન એમ.પરમાર	● રૂ.૫,૦૦૦/-	રવિભાઈ નારણભાઈ પટેલ - મોડાસા
● રૂ.૧૬,૦૦૦/-	દિયાબેન પ્રકાશભાઈ વેકરિયા બળદિયા-લંડન	● રૂ.૫,૦૦૦/-	યશવંતભાઈ પટેલ
● રૂ.૧૦,૦૦૦/-	એક સત્સંગી હરિભક્ત - કલોલ	● રૂ.૫,૦૦૦/-	કે.બી. પ્રજ્ઞપતિ
● રૂ.૧૦,૦૦૦/-	પંચરત્ન જરેલર્સ, અમદાવાદ	● રૂ.૫,૦૦૦/-	અ.નિ.દુષ્ટંતભાઈ વાડીભાઈ ઠકર અમદાવાદ હ. ચિ. માનસી
● રૂ.૧૦,૦૦૦/-	પૂનમભાઈ મગનમભાઈ પટેલ - કલોલ	● રૂ.૫,૦૦૦/-	શ્રી નરનારાયણ દેવના અભિપેક માટેનો ચાંદીનો મોટો ત્રાંસ
● રૂ.૧૦,૦૦૦/-	ઘનશ્યામ એન્જિનીયરિંગ	● રૂ.૫,૦૦૦/-	અ.નિ.નટવરલાલ માણેકલાલ ભાવસાર, મૃહુલાબેન નટવરલાલ ભાવસાર
● રૂ.૭,૧૦૦/-	કોશલ કોર્પોરેશન	● રૂ.૫,૦૦૦/-	હ.નરેશભાઈ ભાવસાર, રેખાબેન ભાવસાર, સાવન નરેશભાઈ ભાવસાર,
● રૂ.૫,૦૦૧/-	લાભુબેન પરષોત્તમદાસ પટેલ (દાસભાઈ - હર્ષદ કોલોની બાપુનગર)	● રૂ.૫,૦૦૦/-	રૂપલ સાવન ભાવસાર
● રૂ.૫,૦૦૦/-	જગદીશભાઈ કે. દરજ - બોપલ		

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં નોંધાયેલ શ્રી નરનારાયણ દેવની મૂર્તિના અભિપેકની યાદી

તા.૦૨-૧૦-૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગી ભાઈઓ - લવારપુર હ.પરષોત્તમદાસ કે. પટેલ પાલજ તથા મિનેષભાઈ જે. પટેલ	તા. ૧૨-૧૦-૨૦૧૧	મહિલા મંડળ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - હર્ષદ બાપુનગર
તા.૦૪-૧૦-૨૦૧૧	મનજીભાઈ શીવજીભાઈ હિરાશી તથા વનિતાબેન મનજીભાઈ હિરાશી	તા. ૧૬-૧૦-૨૦૧૧	હ. પુજારી રળિયાતમા સત્સંગી મહિલા મંડળ,
તા. ૧૧-૧૦-૨૦૧૧	નારણપર, કર્ણા હાલ દ્વારાના, અમેરિકા લક્ષ્મીસ્વરૂપ ગાદીવાળાશ્રીની પ્રેરણાથી સાં.યો. શાંતાબા સોની (હવેલી-કાલુપુર) હ. સોનલબેન પરમાર	તા. ૨૮-૧૦-૨૦૧૧	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - નારણપુરા રમેશભાઈ અંબાલાલ પટેલ ઉનાવા, હાલ સાબરમતી

નોંધ: શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર લેખનબુક વિના મુલ્યે શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમના દ્વારેથી મળશે.

સંપ્રદાયમાં એક માત્ર વ્યવસ્થા સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં મહાપૂજા/મહાભિપેક નોંધાવવા સંપર્ક કરો.

મ્યુઝિયમ મોબાઈલ:- ૮૮૭૯૮૪૮૫૮૮૭, પ.ભ. પરષોત્તમભાઈ - દાસભાઈ (બાપુનગર) : ૮૮૨૫૦૪૨૬૮૯

www.swaminarayannmuseum.org/com ● email:swaminarayannmuseum@gmail.com

અભિપ્રાય

૧૫, ઓક્ટોબર-૨૦૧૧
આજે પ.પુ.ધ.ધ. શ્રી મોટા મહારાજશ્રી સાથે સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં દરેક પ્રસાદીની વસ્તુઓના દર્શનનો લાભ મળ્યો.

પ.પુ. શ્રી મોટા મહારાજશ્રીએ

ખૂબજ રસપૂર્વક સ્વયં ધણી અગત્યની વસ્તુઓનો મહિમા અને ઈતિહાસ સમજાયો. આજે સંપૂર્ણપણે એવી અનુભૂતિ થઈ કે, અક્ષરધામમાં ફરી રહ્યા છીએ. શ્રીજીના સ્વરૂપ સમા શ્રી પ.પુ. મોટા મહારાજશ્રીનું સાનિધ્ય, નંદ સંતોના પ્રતિનિધિ સ્વરૂપ પ.પુ. મોટા પી.પી. સ્વામી જેતલાપુર અને સ.ગ.શ.ા. નિર્ગુણ સ્વામી તથા સેવકોની હાજરીથી વાતાવરણની દિવ્યતા હેયામાં ઊભરાઈ રહી છે. જીવનમાં આવી ક્ષાણો આજ હિન સુધી માણવા મળી નથી. છે દુહે અક્ષરધામનું સુખ શું છે તે આજે સમજાયું. હરિભક્ત માત્રે આ મ્યુઝિયમમાં દર્શને અચૂક પણે આવવું અને તો જ જીવનની સાર્થકતા પરિપૂર્ણ થશે.

(-પ્રો. હિતેન્દ્રભાઈ પટેલ)

જેટલું આ મ્યુઝિયમ વિશાળ છે તેનાથી પણ વિશાળ મોટા મહારાજશ્રી અને ધર્મકુળનું હદય છે કે જેમણે અનંત જીવોના કલ્યાણ માટે આ બ્રહ્માંડનો સૌથી મોટો (દિવ્ય) જ્ઞાનો જાહેર જનતા માટે ખુલ્લો મૂક્યો છે. એમની કૃપાની તો કોઈ સીમા જ નથી. મહારાજ પોતાના ભક્તો પર અઠળક ઢળ્યા છે તેવીજ રીતે બાપજી આ અક્ષરધામ તુલ્ય મ્યુઝિયમ બનાવીને સર્વે માનવ જીત માટે અઠળક ઢળ્યા છે. સ્વપ્રમાં પણ કલ્યના ન થાય તેવી મહારાજની પ્રસાદીની વસ્તુઓ આજે પ્રત્યક્ષ જોવા મળી રહી છે.

મોટા સંતો કહેતાં અને ક્યાંક વાંચવામાં સ્મૃતિમાં પણ આવે છે કે મહારાજ જ્યારે આ પૃથ્વી પર પધારેલા ત્યારે તેમની સેવા કરવા માટે મુક્તો વસ્તુ/પદાર્થ રૂપે થઈને આવતા હતા માટે આ મ્યુઝિયમમાં જે જે આપણે વસ્તુ પદાર્થના દર્શન કરીએ છીએ તે તમામ અલૌકિક છે.

પરમ પૂજય અતિ ખાલા એવા અમારા શ્રી મોટા મહારાજશ્રી આ વિશ્વમાં આવું અદ્ભુત અવિસ્મરણીય એવું શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું ધામ મ્યુઝિયમ એ ફક્ત મોટા મહારાજશ્રી અમારા “બાપજી” અતિ લારીલા એવા શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી જ કરી શકે. અદ્ભુત દુર્લભ એવી ભગવાન સ્વામિનારાયણની વસ્તુઓનું કલેકશન એક જ જ્યાએ દર્શન થાય તેવું કાર્ય કપડુ હોવા છીતાં મોટા મહારાજશ્રીની અથાગ મહેનતથી શક્ય થયું છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ મોટા મહારાજશ્રી દ્વારા સમસ્ત સત્સંગને ખૂબજ સુખ આપે એવી પ્રભુ-પ્રાર્થના સાથે વિરમુ. જ્યશ્રી સ્વામિનારાયણ.

(-આસુતોષ અને માયા બારોટ, એટલાન્ટા, અમેરિકા)

What a wonderful experience to take in a great insight into our Sampraday. Thank you for displaying all of the different varieties of our Lords used Possessions. We would never have experienced him if this museum was not here. Also thank you for making us feel welcome throughout our time at the museum. Cannot wait to come back again when the main hall is completed. Thank you once again for the wonderful experience. (S.B.)

Thank you so much for being with us for the visit of this wonderful museum. It was really so interesting and also moving to see and feel all these memorabilia of Lord Swaminarayana.

impressive collection, nice faculties very helpful guides.

આ મ્યુઝિયમ ને સાકાર રૂપ આપવામાં મોટા મહારાજશ્રીનો જે અથાગ પ્રયત્ન છે તેની કોઈ સાથે તુલના ન થાય. બિરદાવવાને પાત્ર છે અને તેમના ઉમદા વિચારો જે મ્યુઝિયમને સજાવવામાં ઉપયોગી થયા છે તે ધન્યવાદને પાત્ર છે.

- મૂળજીભાઈ ચૌધરી (બાલવા - અમેરિકા)

As I don't reside in Ahmedabad, it was very difficult for me to visit this Museum, though I come to Ahmedabad very often, due to busy schedule of life, I could never visit this divine place. But this time due to my Mother's saying I made my mind to visit it.

Just stepping into the museum I, could feel divine and eternal peace in my mind. Being into different halls (Dham) I could feel so blessed that I got a chance to visit this. I could feel peace in my mind, I was completely relieved from my stress and worries. I would like to say that all the Satsangi and swayam Sevak here are very co-operative.

It is my pleasure and the blessings of Lord Narnarayan Dev that I belong to very religious family & got a chance to visit this place which relieved one of all the stress & worries.

I step out of this museum with eternal peace and new way to my life that just believe and have faith, way to your worries will be shown by one and only Lord Swaminarayan.

લાડુ મોટા કેમ ?

- શાસ્ત્રી હરિજીવન સ્વામી (હિંમતનગર મહંતશ્રી)

અમદાવાદ-દહેગામ રોડ ઉપર અતિ પ્રસાદીનું ગામ વેલાલ આવેલું છે. શ્રીજ મહારાજ આ ગામમાં ત્રણ દિવસ રોકાયા અને જવાની તૈયારી કરી. તો ત્યાંના આગેવાન હરિભક્ત જેશીંગભાઈ બોલ્યા કે હે મહારાજ ! એમ નહિ જવાય. કેમ કે અહીં અઢાર જેટલા પાટીદાર પરિવારોમાં નવો સત્સંગ થયો છે. એ બધાને મેં કહું છે, મહારાજ સૌના ઘરે જમવા પધારશે. એટલે એ બધા રાજી થઈ ગયા છે. તો આપે રોકાવું પડશે.

મહારાજે કહું જેશીંગભાઈ ! જાઓ અઢાર ઘેર કહી દો કે આજેજ થાળ બનાવો. અમે થાળ જમવા આવશું. જેશીંગભાઈએ બધાને કહેવડાયું કે મહારાજ સૌના ઘરે થાળ જમવા પધારશે. ગામડાની બહેનોએ ખુશ થઈ પ્રભુ માટે લાડુ બનાવ્યા. સાથે ભજ્યા, પુરી, શાક વગેરે બનાવ્યું.

સૌ પ્રથમ શ્રીહરિ એક પટેલને ઘેર જમવા બિરાજ્યા. આગળ થાળી પીરસાઈને આવી. થાળીમાં ત્રણ-ચાર લાડુ, પુરી, શાક બધું હતું. મહારાજ કહે જેશીંગભાઈ ! જરા નિયમ બદલ્યો છે. અઢાર ઘેર જમવાનું છે. તેથી ફક્ત એક લાડુ જ જમશું. આ વાત સાંભળીને ઘરની સ્ત્રી બાજુના ઘરમાં જઈને કહી આવી કે મહારાજ બીજું કશું નહિ જમે. ફક્ત એક જ લાડુ જમવાના છે.

બાજુવાળી બહેન એટલી હોશિંયારને ભાવિક હતી કે ચાર-પાંચ લાડુ ભાંગીને એક મોટો લાડુ બનાવી દીધો. મહારાજ તેમના ઘેર પાટલે બિરાજ્યા. થાળીમાં નાળિયેર જેવડો લાડુ જોયો. મહારાજ કહે આ તો લાડુ છે કે લાડુડો ! આ તો કઈ રીતે પહોંચી વળાશે ? હજુ સત્તર ઘેર જમવાનું છે. બાજુના ઘેર તો નાના માપના લાડુ હતા. અહીં આવડા મોટા કેમ છે ? ઘરના યજમાન સત્સંગી યુક્તિ પૂર્ણ વાણીથી બોલ્યા, હે મહારાજ શું કરીએ અમારા ઘરવાળા

શાબ્દિકી હેલી

જનમજાત ગામડાના છે અને બાજુવાળા બહેન શહેરના છે. શહેરની બહેનો હોય એને બોલવાનું જીંશું, શહેરી લોકોના કપડાંય જીંશાં, એટલે એમના લાડુય જીંશા હોય ! અમે રહ્યા ગામડાના માણસો એટલે અમારું બોલવાનું જાડું. અમારા કપડાં પણ જાડાં મોદ જેવા ! અને મહારાજ ! અમારા લાડુ પણ જાડા (મોટા) એમાં અમારો શું વાંક ! અમારા ગામડીયા સ્વભાવ મુજબ બનાવી નાંખ્યું.

“જુઓ બોલી અમારીય જાડી,
જાડું ભોજન જમીએ દાડી,
જાડી પાંઘડી ધોતિયું જાડું,
તેમ જાડા અમારા એ લાડુ.”

યુક્તિપૂર્ણ જવાબ સાંભળીને પ્રભુ હસ્યા, ભક્તજનોની ભાવના જોઈને મહારાજ બાકીના બધા ઘરે આવા મોટા લાડું જમ્યા.

આપણા આગામી ઉત્સવો

કારતક સુદ-૧૨ : તા. ૭-૧૧-૨૦૧૧ સોમવાર શ્રીરંગમહોલ ઘનશ્યામ મહારાજનો પાટોત્સવ (અમદાવાદ), વડતાલધામ પાટોત્સવ.

કારતક સુદ-૧૪ : તા. ૮-૧૧-૨૦૧૧ બુધવાર શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર સિધ્ધપુર પાટોત્સવ.

કારતક વદ-૨ : તા. ૧૨-૧૧-૨૦૧૧ શનિવાર શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર સુરેન્દ્રનગર પાટોત્સવ.

માગસર સુદ-૫ : તા. ૨૮-૧૧-૨૦૧૧ મંગળવાર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ગાંધીનગર સેક્ટર-૨ પાટોત્સવ.

માગસર સુદ-૬ : તા. ૩૦-૧૧-૨૦૧૧ બુધવાર શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર હિંમતનગર પાટોત્સવ.

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકમાં છાપવા માટે લેખ, સમાચાર અને

ફોટોગ્રાફ્સ ઇમેલથી મોકલવા માટે નવું એફ્રેસ

shreeswaminarayan9@gmail.com

મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ લરિકૃષ્ણ મહારાજના સાનિદ્યમાં ઉજવાયેલ
પ. પુ. ઘ. ઘુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના ૩૮મા જન્મોત્સવની તસવીરો

સાચી કમાણી

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)
“ઉત્સવ પ્રિય ખલુ માનવાઃ”

માણસોને ઉત્સવો ખૂબ જ પ્રિય હોય છે. પર્વોના દિવસો આવે એટલે મજા પડી જાય અને એમાંથી જ્યારે દિવાળીના ઉત્સવો આવે ત્યારે તો જ્ઞાણે સ્વર્ગ આવ્યું. મંદિરોમાં પણ આ ઉત્સવો દરમિયાન વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાય અને ભાવિકો ઉત્સવોમાં જઈને ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લે.

જ્યારે ઉત્સવ સમૈયાની વાત આવી ત્યારે યોગીરાજ એવા આપણા ગોપાળાનંદ સ્વામીને પૂછીએ કે સ્વામી ઉત્સવ સમૈયામાં જઈને શું કરવું ? તો અનો જવાબ સ્વામીના શબ્દોમાં જ સાંભળીએ.

સમૈયામાં જઈને સત્પુરુષની સોભત કરીને કમાણી કરવી.

ને તેને વધારવી

તે કોઈક તો વધારે છે ને કોઈક તો ઘટાડી પણ દે છે ને કેટલાક તો બરોબર પણ રાખે છે.

એ કમાણી શી?

તો શ્રીહરિજીને વિષે મહાત્મ્યે યુક્તને ધર્માદિક અંગે સહિત જે ભક્તિ કરવી, તે પણ મહત્વ પુરુષના સંગે કરીને શીખવી.” (પ્ર-૨, વાર્તાનં. ૮૮)

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉત્સવ માટે એક શબ્દ વપરાય છે સમૈયો. સમૈયો શબ્દ આપણા સંપ્રદાયની પારિભાષિક આગવી શોધ છે. ક્યાંય પણ સમૈયો શબ્દ વપરાયો નથી. આ સંપ્રદાયમાં જ વપરાયો છે. તો આવા ઉત્સવો સમૈયા થતા હોય ત્યાં ગોપાળાનંદ સ્વામી કે છે કમાણી કરી આપવાની. કમાણી શબ્દ આપણે મોટે ભાગે ક્યાં વાપરીએ છીએ ખબર છે ને. ક્યાંય નોકરી, ક્યાંય વેપાર, ક્યાંય ધંધો, એમાં વપરાય છે. એટલે કમાણી શબ્દ મોટે ભાગે આર્થિક બાબત સાથે જોડાયેલો શબ્દ છે. પણ ગોપાળાનંદ સ્વામી જેવા સંત કહે છે સમૈયામાં જઈને સંતોની સોભત કરીને કમાણી કરવી. વળી સ્વામી આગળ લાખે છે તેને વધારવી. વળી સ્વામી આગળ ત્રણ ભાગ પાડે છે. કોઈક તો સમૈયામાં જઈ કમાણી વધારે છે. કોઈક તો સમૈયામાં જઈ અને બરોબર રાખે છે. બરોબર એટલે શું ખબર છે? કેટલા દિવસથી ભાઈ દુકાન ચલાવો છો? ઇ મહિનાથી. નફો થયો? ના, ના, નહિ નફો, નહિ નુકસાન. એવું ચાલે છે એટલે કે બરાબર રાખે છે. અને કેટલાક તો ઘટાડીને ઘર આવે છે. સમૈયે ગયા તા તો શું લઈ આવ્યા, કંઈ નહિ, ખોઈને આવ્યા, ઘટાડીને આવે છે. ગોપાળાનંદ

શલ્યંગ બાબા કિંદી

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર)

સ્વામી કહે છે કે સમૈયામાં જનાર ત્રણ પ્રકારના ભક્તો હોય છે. કેટલાક તો કમાણી વધારીને આવે છે. હવે કમાણી એટલે શું ? એ તો શ્રીહરિજીને વિષે માહાત્મ્ય યુક્ત ધર્મ આદિક અંગે સહિત જે ભક્તિ કરવી અને એ ભક્તિના પ્રકારો મહત્વ પુરુષોના સંગે કરીને શીખવા એનું નામ કમાણી છે.

આ કમાણી વધે કેવી રીતે ? આમાં સ્વામીએ લઘ્યું છે કે સત્પુરુષની સોભત કરીને કમાણી વધારવી. તે એક દિવસમાં વધતી નથી. બાળક એમ બોલે છે કે મારે પણ કાકાની જેમ એમ. બી. બી. એસ. થવું છે. તો એના માટે એણે વર્ષોની આરાધના કરવી પડે. એમ સંતોના પ્રસંગે ધર્મ ઓળખાય, શાન ઓળખાય, વેરાય ઓળખાય એની સાથે સાથે ભગવાનની ભક્તિની વૃદ્ધિ થાય.

આવા ઉત્સવ સમૈયામાં જઈએ આપણા સ્વભાવ જરાય બદલાય નહિ, આપણી ખામી જરાય ત્યજાય નહિ તો સમજ લેવું કે નહિ નફો કે નહિ નુકશાન, એટલે ને એટલે જ છીએ. એક ભાઈને પૂછ્યું ઉમર કેટલી થઈ ? તો કે બાંસઠમું ચાલે છે. ઓ હો હો હો ! તમે નાના હતા ત્યારથી મંદિરો આવો છો નહિ ? હા. હા. એમાં કાંઈ કહેવાનું હોય ! અને એટલું જ નહિ, અમારા એક ગુરુ હતા એમણે કહેલું કે કાયમ સવારે ઉઠી અને પાંચ માળા ફેરવજે. હું બાર વરસનો હતો ત્યારથી આ નિયમ રાખેલું. બહુ સારું કહેવાય. તો હજુ પાંચ જ માળા ફેરવો છો ? તો કહે હા ! બારથી બાંસઠ વરસમાં એ પાંચ માળાથી જ ઊંચો ના આવ્યો. આવું હોય તો સમજ લેવું કે એને હજું સંતો પાસેથી કમાણી વધારી નથી. જો પગાર ઓછો મળતો હોય તો સ્ટાફ ભેગો થઈને હડતાળ પાડે કે આ મૌંધવારી છે તો કંઈક જરા વધારો થાય તો સમજવું કે કમાણી વધી અને એનું તાલીમ કેન્દ્ર એટલે જ ઉત્સવ સમૈયા. જેમ દંતયજ્ઞ અને નેત્રયજ્ઞ વગેરેના કેમ્પ રાખતા હોય છે તેમ સત્સંગરૂપી ભગવાનના મહિમારૂપી, ભક્તિરૂપી કમાણી વધારવાનો કેમ્પ એટલે ઉત્સવ સમૈયા.

આ નૂતન વર્ષ યોગીરાજ ગોપાળાનંદ સ્વામીના કદ્ય પ્રમાણોની કમાણી એટલે કે ભગવાનના મહિમા સાથેની

ભક્તિની અભિવૃદ્ધિ થાય એવી ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાનના ચરણોમાં પ્રાર્થના સાથે બાલવાટિકાના વાચક સર્વે ભક્ત જનોને નૂતન વર્ષાભિનંદન સહ જ્ય સ્વામિનારાયણ.

ભાવ હોય તો ભગવાન જમે - સાધુ શ્રીરંગદાસ (ગાંધીનગર)

આપણી સંસ્કૃતિમાં એવો રિવાજ છે કે નવા વર્ષમાં સહુ એકબીજાને મળે, સારા સંબંધો હોય તો એકબીજાને ઘેર બેસવા જાય અને દિવાળી પર જે કોઈ મઠીયા, સેવ, ફાફડા કે ઘુંઘરા બનાવ્યા હોય તો આગળ ડીશમાં ધરે અને એમાંથી કકડો મોઢામાં મૂકે. અને તમે આવજો તમે પણ આવજો. આમ કહીને વિવાય લે અને પછી બીજા આવે તેને પણ આગળ જમી ગયેલા ભાઈની પ્રસાદીની ડીશ મૂકવામાં આવે એ પણ એમાંથી લે આવું બધું ચાલ્યા કરે આ તો જગતનો વ્યવહાર થયો. પરંતુ તમે જો એમ ઈચ્છતા હો કે અમારે ઘેર ભગવાન આવે અને આવીને મીઠાઈ જમે તો આ વાત જરા શાંતિથી વિચારીને વાંચજો.

કણિયુગમાં માણસો એમ કહે છે કે અમારી પાસે ટાઈ મ જ નથી. આજની વાત નથી. આજથી બસો વર્ષ પહેલા પણ આવી પરિસ્થિતિઓ રહેતી. હૈયામાં હેત હોય, ભાવ ભરપૂર હોય, ભક્તિ સત્સંગમાં દ્રઢ પ્રીતિ હોય પણ ઉચ્ચ અધિકારી હોદાના કારણો, તથા વેપારની ધીકતી કર્માણીમાં ભગવાન તથા સંતોનો સત્સંગ કરી શકતા ન હોય. ત્યારે ખાતરી કેમ થાય કે ભગવાન સદાય અમારા ધરમાં પ્રગટ બિરાજે છે.

વડોદરામાં રામચંદ્ર વૈદ્ય હતા. રામચંદ્ર વૈદ્ય સામાન્ય વૈદ્ય નહતા. રાજવૈદ્ય હતા. મોટા મોટા અધિકારીઓ સાથે તેમને મેળ હતો. રામચંદ્ર વૈદ્ય સત્સંગી થયા. પણ ભજન-ભક્તિનો કે સંત-સમાગમનો સમય જ ન મળતો. એક દિવસ મનમાં બહુ મૂંજાયા. હું સત્સંગી થયો. પણ ભજન કરી શકતો નથી. આવી અતિશય મુંજવણાના લીધે તેમની ચિંતા દૂર કરવા સ્વામિનારાયણ ભગવાને સ્વયં દિવ્ય સ્વરૂપે દર્શન દીધા. મનની મુંજવણ ચિંતા દૂર કરી આશ્વાસન આપ્યું.

પછી તો રામચંદ્ર વૈદ્ય આટલી મોટી પદવી ધરાવતા હોવા છતાંય નિત્ય-નિયમમાં ક્યારેય પાછા ન પડતા. જેવી રામચંદ્ર વૈદ્યને સત્સંગમાં દ્રઢ પ્રીતિ હતી. તેવીજ તેમનાં પત્ની અમૃતાબહેનમાં હતી.

પતિ-પત્ની બંને દરરોજ સાથે મળી સવારે ઠાકોરજીની આરતી કરતા. “સુખી ગૃહસ્થની સાચી વ્યાખ્યા એ છે કે

પતિ-પત્નીમાં સંપ અને સદૃભાવ હોય” બંને દંપતી સવારે ઠાકોરજીની આરતી, સ્તોત્ર, શાસ્ત્ર વાંચન કરતા.

અમૃતાબહેન નિત્ય ઠાકોરજીના થાળ બનાવતાં. શાસ્ત્રો તથા સંતો કહે છે કે, “જે ભગવાનને અર્પણ કરીને ભોજન કરે છે તે ભોજન પ્રસાદ બની જાય છે. અને શરીરમાં અમૃતપાન બરોબર ફાયદો કરે છે.”

આ અમૃતાબહેન એક દિવસ જલેભીનો થાળ બનાવ્યો. સિંહાસનમાં ઠાકોરજી સન્મુખ મૂક્યો. અમૃતાબહેનને જલેભી સારી આવડતી. એવી સરસ જલેભી બનાવે જેમાં ધી શુદ્ધ હોય, પ્રેમભાવ અને સેવા ભાવથી બનાવી હોય એટલે ઐની સુગંધ પણ સારી આવે. એ રીતે બનાવીને સ્વામિનારાયણ ભગવાનને થાળમાં ધરી. ભગવાનની પ્રતિમાની પાસે થાળ ભરીને મૂકી.

આ રામચંદ્રભાઈ જાતે બેસી અને થાળ બોલ્યા,
“આવજો છોગાલા ધારી, મારે ઘેર, આવજો છોગાલા ધારી,

લાદું જલેભીને સેવ સુવાળી,

હું તો ભાવે કરી લાદુ છું ભારી, મારે ઘેર.”

જ્યાં થાળ પૂરો કર્યો ઉભા થયા તો જલેભીની એક થઘી ઓછી થઈ ગઈ.

સ્વામિનારાયણ ભગવાન જલેભીની થઘી લઈ ગામમાં એક ભક્ત બેનના ઘેર જઈને આપી આવ્યા. લ્યો આ પ્રસાદ આજ રામચંદ્રભાઈને ઘેર થાળ જમતા હતા. જલેભી સારી હતી. એટલે તમને પ્રસાદી આપવા આવ્યા છીએ. પછી એ બહેનને પણ થયું કે શ્રીજ મહારાજે મને આજે આ દિવ્ય પ્રસાદી આપી છે. તો લાવોને આજુ બાજુનાં બહેનોને વહેંચી આવું. “બાટકે ખાના વેકુંદ જાના” પ્રસાદ વહેંચીને ખાવો એકલા ઝાપટી ન જવો. આઠ જલેભી હતી. એટલે આ બહેન બધાને અડધી અડધી આપી સોળ સત્તર બહેનોને આ પ્રસાદ મળ્યો.

ત્યાં રામચંદ્રભાઈના કાને વાત આવી. જલેભીનો થાળ કોણો કર્યો હતો? વૈદ્યરાજ! તમારે ઘેર જ આજે જલેભીનો થાળ હતો. શ્રીજ મહારાજે અમને પ્રસાદીની આઠ જલેભી આપી. અને વાત કરી હતી. અમે બધાએ ભજન કરીને પ્રસાદ વહેંચી. ત્યારે રામચંદ્રભાઈને ખાત્રી થઈ કે સ્વામિનારાયણ ભગવાન મારે ઘેર મૂર્તિ સ્વરૂપે પ્રગટ પ્રમાણબિરાજે છે. અને અમારો થાળ ભગવાન સ્વીકારે છે.

માટે સજજનો! આ નૂતન વર્ષથી તમે પણ રામચંદ્રભાઈ વૈદ્ય તથા અમૃતાબહેનની જેમ નિત્ય ધરમાં અથવા મંદિરમાં જઈ આરતી, સ્તોત્ર, પ્રાર્થના, સત્સંગ, કથાવાર્તા, થાળ, ધૂન જરૂરથી બોલજો તો ચોક્કસ ભગવાન સદાય તમારા ધરમાં રહેશો.

પ. પૂ. અ. સો. ગાદીવાળાશ્રીના આશીર્વચનમાંથી

“પ્રભુ પ્રાસિ માટે મન શુદ્ધ રાખવું જરૂરી છે”

(સંકલન : કોટક વર્ષા નટવરલાલ, ઘોડાસર)

આપણા અંતઃકરણના અંતઃશત્રુઓ છે તેમા મન છે ને તે સૌથી વધારે બળવાન શત્રુ છે. આપણે યમયાતના, લખચોર્યાસી આ બધું ભોગવવું પડે છે. તે બધું મન કરાવે છે. મન જીવને પરમાત્માથી જુદા પાડે છે. એટલે કે મન જ મનુષ્યના મોક્ષ થવામાં બાધારૂપ છે. માટે મન સામે સતત જ્ઞાનથી જાગૃતિ રાખવાની છે. જેમ પીપળાના પાન, વીજળીના ચમકારા, હાથીના કાન, અને મંદિર ઉપરની ધજાનો છેડો તે સ્થિર રહેતા નથી. તેના માટે સ્થિર રહેવું અધરું છે. તેમ આપણા મનને સ્થિર રાખવું તે પણ ખૂબ મુશ્કેલ છે. દુર્ગુણ, અધર્મ, દોષ ગમે તે કહો પણ તે સૌ પ્રથમ મનમાં જ ઉત્પત્ત થાય છે. માટે પ્રયત્ન કરીને પંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો અને પંચવિષય બધામાંથી ખેંચીને મનને પરમાત્મામાં સ્થિર રાખવું.

પરમાનંદ સ્વામી હતા તે પૂર્વાશ્રમના વેરાભાઈ હતા અને ક્ષત્રિય હતા અને પૂર્વાશ્રમમાં તેમના ઘરના લોકોને કોઈ એવો રોગ થયો હતો ને એક વર્ષમાં તેમના બાવીસ માણસોનો નાશ થઈ ગયો કહેતા બધા જ મુત્યુ પામ્યા. તેથી તે વેરાભાઈ મહારાજ પાસે આવે છે અને કહે છે કે હવે આપની કૃપાથી હું સુખીયો થઈ ગયો. તો આપ મને સાધુ કરો. તો મહારાજ તેમની જ્ઞાનસભર વાત સાંભળીને ખૂબ રાજ થાય છે. અને તેમને સાધુ બનાવે છે. પરંતુ ક્ષાત્ર પ્રકૃતિવાળા હોવાથી એક સમયે ખોખરા મહેમદાવાદની લડાઈમાં કોઈની તલવાર લઈને પોતાની ગોદડીની ઢાલ કરી મંડ્યા લડવા. એ તો કોઈને મારી શક્યા નહિં, પણ સામા પક્ષવાળાએ એક ઝટકે એમનો કાન ઉડાવી દીધો. તો મહારાજ કહે કે, સંત થઈને તમારાથી તાડન કરાય નહિં, માટે તમો સાધુના નિયમમાં રહ્યા નથી. માટે તમારાથી સાધુ સાથે ન રહેવાય. પછી મહારાજે તેમને ધોળા પહેરાવીને પોતાની સેવામાં રાખ્યા. તો આવુ શા માટે થાય છે ? તો વેરાભાઈના મનની વૃત્તિ શુદ્ધ નહોતી થઈ માટે આવુ થાય છે. માટે મનની અંદર રહેલી વૃત્તિ જ્યારે શરીરમાં સક્રિય બને છે ત્યારે અપરાધરૂપે સૌની સામે આવે છે. તો કહેવાનો અર્થ છે કે બહારથી સાધુ થતા પહેલા અંદરથી સાધુતા આવવી જરૂરી છે. અને મહારાજે પણ કહું છે કે જે લોકો પોતાના મનને વશમાં રાખે છે તેના ઉપર હું જેટલો રાજ થાઉં હું તેટલો જપ, તપ, વ્રત કરે તેનાથી પણ નથી થતો. માટે મનને વસમાં રાખી પવિત્ર જ્ઞાન જ્ઞાન રાખવું. પશુ-પક્ષી પોતાના

ગાન્ધિબસુધ્યા

આત્મ-સ્વરૂપને નથી સમજતા માટે પશુ-પક્ષી જે પાપ કરે છે તે અજ્ઞાનને લીધે કરે છે. માટે ભગવાન તેને માફ કરે છે. અને તેમને કર્મનું બંધન પણ નથી. માણસને ભગવાને બુધ્યિ સમજણ આ બધું આપ્યું છે છતાં મનુષ્ય પોતાના મન પર નિયંત્રણ નથી રાખતો અને ખોટા કર્મ કરે છે, તો મહારાજ તેને માફ નથી કરતા અને મનુષ્યને તેના કર્મના ફળ અવશ્ય ભોગવવા પડે છે. અને સમજ અને જ્ઞાન હોવા છતાં માણસ ધર્મમય જીવન જીવતા નથી. પરિણામે માણસના જીવનમાં શાંતિ પણ નથી હોતી અને સ્વર્ગલોકમાં દેવોને પણ શાંતિ નથી. કેમ કે ? તેમને પણ એવી બીક રહે છે કે જ્યારે મારા પુષ્યકર્મનો નાશ થશે ત્યારે મારુ પતન થશે. કેમ કે સ્વર્ગની ભૂમિ તે ભોગ ભૂમિ છે. ત્યાં રહીને દેવો મનુષ્યો કરતાં હજાર ગણું વધારે સુખ ભોગવે છે. પરંતુ ત્યાં રહીને નવા પુષ્યનું ઉપાર્જન થઈ શકતું નથી. માત્ર મનુષ્ય દેહ જ એવો દેહ છે કે જો મનુષ્ય સંયમ અને વિવેકથી જીવે તો ભોગ અને ભગવાન બતે પ્રામ થઈ શકે છે. અને મનુષ્યને પણ તેના સંચિત પુષ્યની સંખ્યા પ્રમાણે સ્વર્ગના સુખની પ્રાપ્તિ થઈ શકે છે. પરંતુ જેમ આપણો આપણો મોબાઈલ ચાર્જ કરીએ છીએ અને તેમનું ચાર્જિંગ બલાસ થઈ જાય તો ફરીથી ચાર્જ કરવો પડે છે. તેમ દેવ લોકોને પણ પુષ્ય કર્મ બલાસ થતા પૂઠ્યી લોક ઉપર પુષ્ય ચાર્જ કરવા આવવું પડે છે. તેમજ મોક મેળવવા માટે પણ મનુષ્ય દેહની જરૂર પડે છે. માટે જ મનુષ્ય દેહની દુર્લભતા બતાવી છે. અને તેને તેવો પણ ઈચ્છે છે. અને આમ પણ માણસનું નિર્માણ જ પ્રકૃતિથી ઉપર ઉઠવા અને પુર્ણત્વને પામવા થયું છે. પરંતુ ધ્યાન મનુષ્યો આ લોકમાં આવીને શરીર સુખને જ પોતાનું સુખ માને છે. સુખ પણ ત્રણ પ્રકારના છે. (૧) શરીર સુખ : શરીરનું સુખ ક્યારે મળે ? તો શરીર નિરોગી હોય ત્યારે શરીરનું સુખ મળે છે. (૨) પ્રાણ સુખ : તો પ્રાણનું સુખ ક્યારે મળે ? તો મન નિરોગી હોય ત્યારે પ્રાણનું સુખ મળે. અને મન નિરોગી ક્યારે કહેવાય ? તો કોથ, માન, માયા, લોભ વગેરેમાંથી મનની વૃત્તિ શુદ્ધ થઈ ગઈ હોય ત્યારે મન નિરોગી કહેવાય. અને મન શુદ્ધ થાય ત્યારે જ પરમાત્માની ઓળખાણ થાય છે. અને પરમાત્માની ઓળખાણ થાય ત્યાર પછી જ આત્મામાં પરમાત્માના દર્શન થાય છે અને (૩) આત્માનું

સુખ : તો આત્માનું સુખ ક્યારે મળે ? તો આત્મામાં પરમાત્માનાં દર્શન થાય ત્યારે જ આત્માનું સુખ મળે છે. અને દર્શન પણ ત્રણ પ્રકારના છે. (૧) સાધારણ દર્શન : તો સાધારણ દર્શન કોને કહેવાય ? તો તમને સ્વપ્રમાં ભગવાનના દર્શન થાય તેને સાધારણ દર્શન કહેવાય. (૨) મધ્યમ દર્શન : આપણો મંદિરમાં જે મૂર્તિનું દર્શન કરીએ તેને મધ્યમ દર્શન કહેવા. (૩) ઉત્તમ દર્શન : તમને આત્મામાં જ્યારે પરમાત્માના દર્શન થાય તેને ઉત્તમ દર્શન કહેવાય. સ્થાવર જંગમ અને સર્વે મનુષ્યોમાં બધામાં પરમાત્માના દર્શન થાય તો તેને અપરોક્ષ જ્ઞાન કહેવાય. અને પરોક્ષ જ્ઞાન કોને કહેવાય ? તો ક્યાંક ક્યાંક કોઈક જગ્યાએ અને ક્યારેક કોઈક વ્યક્તિમાં ભગવાનના દર્શન થાય તેને પરોક્ષ જ્ઞાન કહેવાય. તમે બધામાં ઈશ્વરના દર્શન કરશો તો કોઈના પ્રત્યે શત્રુભાવ નહિ રહે. અને હું જે કાંઈ દુઃખ ભોગવું છું તે મારા પ્રારથ્ય કર્મ ફળના હિસાબે ભોગવું છું. આવું રહેશો તો ક્યારેય બીજા સાથે શત્રુના નહિ રહે. ઘણાને એમ સવાલ થાય કે બધામાં ઈશ્વર જોવાથી બધા જ ઈશ્વર થઈ ગયા તો કોઈ મનુષ્ય રહ્યા જ નહિ ને ? તો તેવું નથી, દેવ અને ઈશ્વર તો ઘણા બધા છે. પણ પુરુષોત્તમ નારાયણ તો એક જ છે. જેમ લાકડામાં સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે અંગિન સમાયેલો છે તેમ પરમાત્મા પ્રત્યેક જીવમાં સૂક્ષ્મરૂપે રહેલા છે. જેમ આપણો કોઈ વાસણમાં ગંગાજળ ભરીએ તો તેને ઓળખવા માટે કહેવું પડે છે કે આ વાટકીમાં ગંગાજળ છે. પરંતુ જો એ જ ગંગાજળ ગંગા નદીમાં પદ્ધરાવી દઈએ તો તેની ઓળખાણ આપવી પડતી નથી. તો જેમ વાસણના આવરણને લીધે ગંગાજળ ઓળખાતું નથી તેમ મનુષ્ય શરીરમાં પણ પરમાત્મા રહેલા છે. પરંતુ મનુષ્ય શરીરના અને માયિક પદાર્થના આવરણને લીધે પરમાત્મા ઓળખાતા નથી. પરંતુ દરેક આત્મામા રહેલા છે. અને દરેક પણ સારા કર્મો માટે મનમાં ઉત્સાહ, આનંદ, અને નિર્ભયતા ઉત્પન્ન કરે છે. અને ખોટા કર્મો માટે ભય શંકા, શરમ અને દુઃખ ઉત્પન્ન કરે છે. ત્યારે સંસારમાં જે મહાન અને જ્ઞાની લોકો છે તે પરમાત્મા સાથે સંકળાયેલા હોવાથી તેમના સંકેતને સમજ લે છે અને જગત સંબંધી પંચ વિષયમાં મન ખેંચાય છે. ત્યારે જ્ઞાનથી મનની સામે જ્ઞાગૃતિ રાખે છે. કેમ કે મનને સમજ દ્વારા જ નિયંત્રિત કરી શકાય છે. અને ખોટા કર્મોથી બચીને સારા કાર્યો જ કરે છે. પરિણામે આવા મનુષ્યો સુખ-શાંતિ અને સ્વતંત્રતાભર્યું જીવન વિતાવે છે. તો આમ સારા કાર્યો કરી પ્રભુપ્રાતિ માટે મનને શુધ્ય રાખવાનો સતત પ્રયત્ન કરવો.

મનમાં મુંજવતા પ્રશ્નોનું સમાધાન આપતો અદ્ભુત ગ્રંથ વચ્ચનામૃત

(સાં.યો. ગીતાબા તથા આનંદીબા - વિરમગામ)

આજથી આશરે ૧૮૮ વર્ષ પૂર્વે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના સ્વમુખમાંથી વચ્ચનામૃત રૂપી વાણી અવતરી. વિશ્વના કોઈ પણ યુગમાં, દેશમાં કોઈ પણ સ્થળે અને સમયે કોઈપણ ધર્મના જ્ઞાતિના કુળના વર્ણના કે આશ્રમના તવંગર, ભણેલ હોય કે અભાસ રાજી હોય કે પ્રજા ગમે તે હોય અને તેને સમજાય કે ન સમજાય તે માને કે ન માને અથવા તો સ્વીકારે કે ન સ્વીકારે પણ તે પ્રત્યેકને પોતાના જીવનના અસ્તિત્વ માટે જેમ હવાની જરૂર છે તેમજ માનવ જીવન ના અનંત પ્રશ્નોના કાયમી ઉકેલ માટે અનંત પ્રકારના દુઃખોમાંથી અને જન્મ મરણની ઘટમાળમાંથી મુક્તિ માટે તથા શાશ્વત શાંતિ માટે જીવનની પ્રત્યેક ક્ષણે જેની સૌથી વધારે કેવળ આવશ્યકતા જ નહિ પણ અનિવાર્યતા છે એવું આધ્યાત્મજ્ઞાન વચ્ચનામૃતના પાને પાને ઠસોઠસ ભરેલું છે. આવું જ્ઞાન સંતોષે દાખડો વેઠીને મહેનત કરીને આપણને આપ્યું છે. દરેકના ઘરમાં વચ્ચનામૃત છે. પરંતુ ખોલવાનું નહિ. ધર્મની વાત આવે તો ગૃહસ્થને કહીએ તો કહે કે પાળવાનું તો ત્યાગીને, ખેલ ખેલવાના તો ગૃહસ્થને, ગૃહસ્થને કાંઈ કરવાનું જ નથી તો શ્રીજી મહારાજે ગૃહસ્થના ધર્મ શા માટે લખ્યા.

કાંઈ કરવાનું મન ન થાય, પડી રહેવાનું મન થાય એ આળસ જરૂર કરતા વધારે આરામ એ પણ આળસ. ગરીબીનું મૂળ આળસ. આળસ કરવામાં ભલે મજા આવે પણ એ મજા કરતા હજાર ગણી સજા ભોગવવી પડે છે.

માટે હાલા ભક્તો વચ્ચનામૃત આપ મળે નહી સમજાય એના માટે તમારે કોઈ પણ ત્યાગીનો સમાગમ કરવો પડે છે. સંત સમાગમ વિના જ્ઞાન આવતું નથી.

સાંગપુરના ૧૧ મા વચ્ચનામૃતમાં મુક્તાનંદ સ્વામીનો પ્રશ્ન છે. પુરુષ પ્રયત્ન શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે. તે પુરુષ પ્રયત્નને કરીને કેટલું કામ થાય છે. અને પરમેશ્વરની કૃપાએ કરીને કેટલું કામ થાય છે. શ્રીજી મહારાજે જવાબ આપ્યો છે. સદ્ગુરુને સત્તશાસ્ત્રને વચ્ચને કરીને દ્રઢ વૈરાગ્યને પામ્યો હોય અને અહિસા ધર્મને વિષે દ્રઢ પ્રીતિવાન હોય અને આત્મનિષ્ઠા પણ અતિ પરિપક્વ હોય તો તેને માયેથી જન્મ મરણની નિવૃત્તિ થાય છે. શાળ (ડાંગર)ને માયેથી ફોતરૂ ઊતર્યું તે શાળ ઉગે નહી તેમ કહ્યાં એવે ગુણે કરીને જે યુક્ત હોય તે અનાદિ અજ્ઞાનરૂપ જે માયા તેથી છૂટે છે. ને જન્મ મરણ થકી રહ્યાં થાય છે. ને આત્મ સત્તાને પામે છે. આટલું તો પુરુષ

પ્રયત્ને કરીને થાય છે. અને પરમેશ્વરની કૃપા પણ જે એવે લક્ષણો યુક્ત હોય તે ઉપર જ થાય છે. અને જ્યારે પરમેશ્વરની કૃપા થાય ત્યારે એ ભગવાનનો એકાત્મિક ભક્ત થાય છે. આ જવાબ શ્રીજી મહારાજ પોતે આપે છે કે, આવો જે ભક્ત હોય તેના ઉપર ભગવાનની કૃપા થાય છે. અને મહારાજ રાજ થાય છે. તો આપણને સૌને મહારાજને રાજ કરવાનું તાન હોય છે. તો વ્હાલા ભક્તો વારે વારે મનુષ્યનો જન્મ મળતો નથી. આ વખતે શ્રીજી મહારાજે દ્યા કરીને મનુષ્ય જન્મ આપ્યો છે તો આપણામાં જે માયાના પડ જન્મોજન્મના જામેલા છે તે સત્સંગ કરીને આપણા હદ્ય રૂપી ધરમાં જ્ઞાન રૂપી હિપ પ્રગટ કરીએ તો મહારાજ આપણા હદ્યમાં અખંડ રહે તે અજ્ઞાન દૂર કરવા માટે સંત સમાગમ કરવો પડે છે. અક્ષરધામમાંથી સંતોને સાથે લઈને આવ્યા છે.

ચારિત્રય એ જીવનનો પાયો છે. અને એનું ઘડતર કરનાર સાધુ સંતો જ છે. સાધુઓ પોતે ઘડાયા છે. અને અનેકને તેઓ ઘડે છે. સાધુની વ્યાખ્યા જ આપણા શાસ્ત્રકારોએ આ રીતે કરી છે. પોતાનું અને અન્યનું કાર્ય સિધ્ય કરે તે સાધુ. અન્યને સુખ આપે તે સંત પણ બીજા પાસેથી સુખ લે તે સંત નહીં. વિખરાયેલાને બેગા કરે અને વિફરેલાને શાંત કરે તે સંત. સુતારનું મન બાવળિયે, રાજ કારણીનું મન કાવડિયે. અને સાચા સંતનું મન શામણિયે. એટલે કે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનમાં જ જેનું મન હોય તેને સંત જ્ઞાનવા. માટે સંત સમાગમ જરૂરી છે.

એક કલ્યાણ ભક્ત હતા. સાધારણ સ્વભાવ તેજ હતો વાત વાતમાં ગરમ થઈ જાય. પૂજા પાઠ કરે સત્સંગ સભામાં જ્ઞાન પણ સ્વભાવમાં કાઈ ફેર થયો નહીં. ખેતીવાડીમાં ધ્યાન આપે નહીં તેથી તેની માઝે કહું દીકરા તું મોટો થયો લગ્ન કરવાનો સમય નજીક આવે છે. તો ધંધામાં ધ્યાન રાખે તો બહુ સારુ થાય. તારા બાપુજી તને પાંચ વરસનો મુક્કીને ગુજરી ગયા છે. મેં દુઃખ વેઠીને તને ભણાવ્યો છે. આવી ભલામણ માઝે કરી ત્યાં દીકરો એકદમ ગુસ્સે થઈ ગયો જોરથી માને ધક્કો માર્યો. માથું દિવાલમાં ભટકાયું અને સગી જનેતા માવડીનું મૃત્યુ થઈ ગયું. આખું ગામ કલ્યાણ પર ખીજાયું. માતુ હત્યારા ઘિક્કાર છે તને? પાપી સગી માવડીને મારતા તારુ કાળજું કપાઈ ન પડ્યું? જે માવડીના ખોળામાં બેસીને સ્તનપાન કર્યું તેને ધક્કો દઈ મારી નાખી પાપી.

તારા હાથનું ખવાય નહીં. ને તારુ મોહુ જોવાય નહીં. નીકળી જ ગામની બહાર. બધા માણસોએ તિરસ્કાર કર્યો.

ગામ છોડી જંગલમાં જતો રહ્યો. જંગલમાં સંતાઈને રહે. કોઈ પસાર થાય તો મારી કુટીને માલ લૂંટી લે. ભષાચારી થઈ ગયો. જંગલમાં રખડ્યા કરે. આ સમયમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન વડતાલમાં સમૈયા કરવાના છે. બે સંતો સામૈયાના દર્શન કરવા જાય છે. આ ઘાટા જંગલમાંથી પસાર થયા તેમાં એક સાધુ ઓચિંતા બિમાર થઈ ગયા. ચાલી શકે તેવી સ્થિતિ નથી. રાત્રીનો સમય થયો. હવે શું કરવું? વૃક્ષ નીચે બેઠા બેઠા સતત સ્વામિનારાયણ ભગવાનને યાદ કરે છે. સાધુ ને જોયા ને લુંટારો નજીક આવ્યો સંતના દર્શન થતા પવિત્ર વિચાર જાગૃત થયો. પગે લાગીને બેઠો. સાધુરામ? તમે કેટલે સુધી જાવ છે? સંતોએ કહું અમે વડતાલ સમૈયાના દર્શન કરવા જઈએ છીએ. લુંટારાએ કહું અહીંથી વડતાલ સાત ગાઉ દૂર છે. તો કઈ રીતે ત્યાં પહોંચશો?

અહીં રહેવાય તેમ નથી. હિસ્ક જનાવર ફરે છે. તો તમને મારી નાખશો. સંતોએ કહું શ્રીજી મહારાજની મરજી હશે તેમ થશે. ડાકુ પોતાની બાબત સંભળાવે છે. સ્વામીજી મારાથી મોટું પાપ થઈ ગયું છે. સગી જનેતાને મારી નાખી છે તેથી સમાજમાં મોહું બતાવાય તેમ નથી. જંગલમાં રખું છું ને દિવસ પસાર કરું છું પસ્તાવાનો પાર નથી. આટલું બોલતા ડાકુ રડી પડ્યો. ધીરજ આપતા સંતોએ કહું રડો નહીં? ભવિષ્યનો વિચાર કરવો જોઈએ કે હું ખીજાઈ ને કાંઈ અનર્થ કરીશ તો ખરાબ અસર થશે. અને પરિણામ સારું નહીં આવે. ભગવાન તમારું સારું કરશે. તમે પણ અમારી સાથે વડતાલ ચાલો. ડાકુએ બિમાર સંતને પોતાના ખભા ઉપર બેસાર્યા અને પગ પાળા ચાલતા વડતાલ આવ્યા શ્રીજી મહારાજ સંતોની સભામાં બિરાજમાન છે. ત્યાં આવીને બિમાર સંતને ધીરેથી હેઠા ઉતાર્યા. શ્રીજી મહારાજને પગે લાગીને ચરણમાં વંદન કર્યા. પ્રભુએ કરુણા દ્રષ્ટિ કરી ઓ હો? મારા સંતને ખંબે બેસારી અહીં લાવ્યા. તરત સમાધિ થઈ ગઈ. સમાધિમાં અક્ષરધામના દર્શન થયા. પાપ બળીને ભર્સમ થઈ ગયા અને હદ્યમાં પરમાત્માનો દિવ્ય ભક્તિનો પ્રકાશ પથરાઈ ગયો. છતે દેહે અક્ષરધામના જેવું સુખ ભોગવે છે. અનન્ય ભાવથી પરમાત્મામા જોડાઈ ગયા. સિંહની હંક વાગે ને શિયાળીયા નાસી જાય તેમ કલ્યાણભાઈના પાપ સર્વ સંત સેવાથી નાસી ગયા. માટે સંત સેવા ઉત્તમ છે.

સારંગપુરના ૧ ૧ માં વચ્ચાનું સાર પણ એજ છે કે પુરુષ પ્રયત્ન કરીને પોતાનો મોક્ષ કરી લેવો. અને પોતાના બાળકોને પણ સંત સભામાં મોકલવાનો ખટકો રાખવો.

પ્રશ્નપેટી

સાધુ ભક્તિનંદનદાસ ગુરુ શા.સ્વા. પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજી (શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, જેતલપુર)

- પ્ર. : ૧ “જો તમે કાઈ પણ ઉપદ્રવ કરશો તો તમને બંધુકના ભડકે ઉડાડી દેવામાં આવશે.” - કોણે કહ્યું તે પણ ક્યાં?
- પ્ર. : ૨ શ્રીજ મહારાજ કાઠીઓને સાથે લઈ માણાવદર ગામે પધાર્યા. મયારામ ભડે મહારાજ માટે ચોખા રંધાવ્યા પણ તેમાં કંકરી વિશેષ હતી તેથી મહારાજે ભડુજીની મશકરી કાઠીઓન કરે તે માટે કર્યું પ્રકરણ ચલાવ્યું હતું?
- પ્ર. : ૩ અન્નફૂટ ઉત્સવની સેવાની જવાબદારી કોણા શિરે હતી?
- પ્ર. : ૪ “ભગવાનને નવ પ્રકારની ભક્તિએ કરીને ભજવા તેને ભક્તિ જાણવી અને ભગવાનને સદા સાકાર સમજવા તેને ઉપાસના જાણવી.” શ્રીજ મહારાજે આ વાત કયા વચ્ચાના મૂર્તમાં કરી છે?
- પ્ર. : ૫ શાન કોણે જાણવું? - શક્ષાપત્રીના કયા શ્લોકમાં છે?
- પ્ર. : ૬ “હાંરે હરિકૃષ્ણ હેયાનો મારે હાર છે, હાંરે જીહો જોઈને જીવું છું, સુંદર મૂર્તિ રે.” આ કીર્તનના રચયિતા કોણ છે?
- પ્ર. : ૭ શાશ્વતમાં ભગવાનની મૂર્તિના ચાર પ્રકારના ધ્યાન કચા છે તેના નામ જાણાવો.

ઓક્ટોબર-૨૦૧૧ માસના પ્રશ્નપેટીના સાચા ઉત્તરો અને ઉત્તરો આપનારના નામ

(૧) થોડીક બુદ્ધિ હોય ને જો પોતામાં અવગુણ હોય તેને જાણીને તેને ટાળ્યાનો ઉપાય કરે તો એની થોડી બુદ્ધિ પણ મોક્ષને ઉપયોગી થાય છે એને જ બુદ્ધિવાળો કહીએ. (૨) પ્રલંબાસુર. (૩) બ્રહ્માનંદ સ્વામી. (૪) વિષ્ણુ, બ્રહ્મા, શિવ. (૫) ઘોડાસરના રાજા જાલમસિંહને. (૬) કુતિમાતા, સત્રાજિત, કર્ણ. (૭) “સ્વામીનો તો અભિપ્રાય આવો છે ત્યારે તેમને હું શી રીતે પૂછું જે હું ઘર કરું?”

૧. શાસ્ત્રી સ્વામી ધનશ્યામપ્રકાશદાસજી (પ્રમા હનુમાનજી ભીયતપુરા)	૨૧. માધવજ્ઞભાઈ હરખજ્ઞભાઈ આદ્રોજા (મોરબી)
૨. સાધુ રામેશ્વરદાસજી ગુરુ નારાયણપ્રસાદદાસજી (સ્વા. મંદિર મહેસાણા)	૨૨. પટેલ ધિમિષાબેન રવિન્નભાઈ (રાજપુરવાળા)
૩. નાની બહેન (વિરાટનગર-ઓઢવ)	૨૩. સ્વામિનારાયણ મંદિર (ભાઈઓનું) (સીતાપુર)
૪. જ્યોતસનાબેન (આનંદપુરા)	૨૪. વિષ્ણુપરા અમરશીભાઈ (નવસારી)
૫. સંદિપ, રાજેશભાઈ, ભક્તિભાઈ (જુલાસણ)	૨૫. પટેલ દશાબેન ધનશ્યામભાઈ (અમદાવાદ)
૬. પટેલ ગંગાબહેન ભક્તિભાઈ (જુલાસણ)	૨૬. ભાવસાર વીજાબેન આર. (અમદાવાદ)
૭. ભક્તિભાઈ ભોગાભાઈ પટેલ (જુલાસણ)	૨૭. સાં.યો. શિલ્પાભા અને શિતલભા (હવેલી-અમદાવાદ)
૮. પટેલ કેલાસબેન વિષ્ણુભાઈ (નાંદોલ)	૨૮. ડાભી મફાજી સરદારજી (ડાંગરવા)
૯. પટેલ અજીંનાબેન મનુભાઈ (નાંદોલ)	૨૯. પટેલ ગોરધનદાસ શંકરદાસ (સોજા)
૧૦. પટેલ શારદાબેન કાંતભાઈ (નાંદોલ)	૩૦. ઘર સભા (લુણાવાડા)
૧૧. ભાવસાર કપિલાબેન નટવરલાલ (લાંધણજ)	૩૧. પટેલ અલકાબેન નિનેશભાઈ (લુણાવાડા)
૧૨. ભાવસાર સુમિત્રાબેન એન. (વિસનગર)	૩૨. પટેલ કોકીલાબેન પી. (ન્યુજશી)
૧૩. સાં.યો. કોકીલાબા, ઉધાબા (સુરેન્દ્રનગર)	૩૩. પટેલ અલકાબેન પી. (ન્યુજશી)
૧૪. વસંતીબેન અને શક્રીબેન પટેલ (લાંધણજ)	૩૪. પરમાર ભાનુબેન ભગવાનજીભાઈ (બોડકા)
૧૫. ભાવસાર પલ્લવીબેન વિષ્ણુકુમાર (લાંધણજ)	૩૫. ભાવસાર અરવિંદાબેન એન. (ચાંદલોડીયા)
૧૬. પટેલ ડઈબેન આન્યારામદાસ (લાંધણજ)	૩૬. સાં.યો. મંજુબા, ભારતીબા (હવેલી)
૧૭. પટેલ વિષ્ણુભાઈ નવિનદાસ (રાણીપ)	૩૭. મોદી અમૃતલાલ ક. (સોજા)
૧૮. પટેલ શારદાબેન વિષ્ણુદાસ (ડાંગરવા)	૩૮. કા. પટેલ રાજેશકુમાર કોણારામ (લુણાવાડા)
૧૯. સુભદ્રાબેન અમૃતભાઈ પટેલ (વડું)	૩૯. પટેલ રેખાબેન કીર્તિકુમાર (ઉંઝા)
૨૦. કોકીલાબેન ધનશ્યામભાઈ પટેલ (વડું)	૪૦. પટેલ માણેકબેન મણીલાલ (દહેગામ)
	૪૧. અડાલજા કંચનબેન બાબુભાઈ (રતનપર)
	૪૨. ટાંક જ્યોતસનાબેન અરવિંદભાઈ (હિમતનગર)

નૂતન વધીભિનંદન

પ્રશ્નપેટી વિભાગના વાચક હરિભક્તોને નૂતન વર્ષ સુખદાયક, ફળદાયક નિવદે તેમજ જીવનમાં શ્રીનરનારાયણદેવ, આચાર્ય મહારાજશ્રી અને સંતો પ્રત્યેની નિષ્ઠા, ઉપાસના પાકી રહે તેમાં ફેર ન પડે તેવી નૂતન વર્ષના પ્રારંભે ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ અને નરનારાયણદેવના ચરણોમાં પ્રાર્થના કરીએ.

આપ પ્રશ્નપેટી વિભાગમાં જેવી રીતે મહેનત કરીને જવાબો સાચા લખીને મોકલો છો તે ખૂબજ ધન્યવાદને પાત્ર છે. આપ સૌને અમારા નવા વર્ષના જ્યશ્રી સ્વામિનારાયણ...

અમદાવાદ મંદિરમાં શ્રી ઠાકોરજુને થાળ તથા સંત-વર્ણી પાર્ષ્ટોને રસોઈ આપનારની ચાઢી

તિથિ	રસોઈ આપનાર	ગામ
ભાદરવા સુદ-૨	કાન્નિભાઈ મગનભાઈ પટેલ (હ. પ્રાણજીવન સ્વામી, ઉનાવા) (ચુરમાના લાડુ)	ઉનાવા
ભાદરવા સુદ-૨	કાનજી દેવજી ભૂરીયા (ચુરમાના લાડુ)	માનકુવા-કચ્છ
ભાદરવા સુદ-૪	પટેલ રામભાઈ પૂજાભાઈ કોઠારી (હ. રઘુવીર સ્વામી) (ચુરમાના લાડુ)	લક્ષ્મણપુરા
ભાદરવા સુદ-૪	રામુબેન નારાણભાઈ (ચુરમાના લાડુ)	મેડા
ભાદરવા સુદ-૬	રાધાબેન નારાણ રાબીયા (બુંદીના લાડુ)	માંડવી
ભાદરવા સુદ-૭	બેચરભાઈ કરશનભાઈ પટેલ (બુંદીના લાડુ)	દાંતીવાડા
ભાદરવા સુદ-૭	જગદીશભાઈ નંદલાલ ભણ (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા સુદ-૭	કુંદનબેન (હ. વિશ્વવિહારી સ્વામી) (કાજુબદામમૈસુબ)	અમદાવાદ
ભાદરવા સુદ-૭	હસમુખભાઈ ચુનીલાલ શાહ (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા સુદ-૮	લાલજીભાઈ બચુભાઈ બુટાણી (હ. ભાઈલાલભાઈ) (ચુરમાના લાડુ)	સુરત
ભાદરવા સુદ-૧૦	પરબત રામજી ભૂરીયા (હ. ખ. રાજુ સ્વામી) (ચુરમાના લાડુ)	લાઈદ
ભાદરવા સુદ-૧૦	ગોવિંદભાઈ ખીમજીભાઈ પટેલ (હ. દશરથભાઈ, જીનેશભાઈ) (ચુરમાના લાડુ)	અમદાવાદ
ભાદરવા સુદ-૧૨	ઓચ્છવ મંડળ (દૂધપાક-પુરી)	
ભાદરવા સુદ-૧૪	હિંમતલાલ કાળીદાસ (અ.નિ. કમળાબેનના સ્મરણાર્થે) (મગશ)	અમદાવાદ
ભાદરવા સુદ-૧૪	સુરેશભાઈ અંબાલાલભાઈ પટેલ (મગશ)	મેડા
ભાદરવા વદ-૧	પરેશભાઈ પટેલ (જન્માદિવસ નિમિત્ત) (ચુરમાના લાડુ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૧	અ.નિ. ચંદુભાઈ નારાયણભાઈ પટેલ (હ. યશેશભાઈ, હર્ષદભાઈ) (મોહનથાળ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૨	અ.નિ. જશુમતિબેન રવિશંકર રાવલ પુણ્ય તિથિ નિમિત્ત (હ. ભાસ્કર ભગત) (દૂધપાક)	સાળંગપુર
ભાદરવા વદ-૨	શારદાબેન પી. ઠક્કર (હ. મહેન્દ્રભાઈ પી. ઠક્કર) (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૩	ચૌધરી ગાંડાભાઈ કેશવલાલ (ચુરમાના લાડુ)	બાલવા
ભાદરવા વદ-૪	અમીન કેશવલાલ ભલાભાઈ (મગશ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૪	વાસુદેવભાઈ ગજજર (હ. ખ. રાજુ સ્વામી) (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૪	અ.નિ. રેખાબેન અંબાલાલ પટેલ (મગસના લાડુ)	રાયણીયા
ભાદરવા વદ-૫	પટેલ ગોવિંદભાઈ રામદાસ, કાંતિલાલ રામદાસ પટેલ (મગશ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૬	અ.નિ. મોહનભાઈ ડાલ્યાભાઈ (હ. કાશીબેન) (માલપુવા)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૬	જયંતિલાલ ઉજમશીભાઈ પાટડીયા (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૬	અ.નિ. ઉર્મિલાબેન મહેન્દ્રભાઈ ભાવસાર (હ. જીતુભાઈ) (ચુરમાના લાડુ)	ચાંદખેડા
ભાદરવા વદ-૬	અ.નિ. સોની રતિલાલ ભૂદરભાઈ (હ. નિલેશભાઈ) (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૭	રાકેશભાઈ વિનુભાઈ કમાણી (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૭	અ.નિ. દિનેશભાઈ હેમાભાઈ પટેલ (બુંદીના લાડુ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૭	અ.નિ. રમણલાલ શાહ તથા ઈન્હુંમતીબેન (હ. હરેશભાઈ શાહ, એડવોકેટ) (બુંદીના લાડુ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૮	નારાયણભાઈ મોહનભાઈ ડેરીવાળા (હ. ચંદુભાઈ) (સાટા)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૮	અ.નિ. પૂ. જોગી સ્વામી હરિપ્રકાશદાસજી (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૮	મહિલા મંડળ - બાપુનગર, શક્તિધારા સોસાયરી (ચુરમાના લાડુ)	બાપુનગર
ભાદરવા વદ-૮	નરેન્દ્ર મનસુખલાલ પરીખ (હ. પ્રકુલ્લભાઈ) (દૂધપાક-પુરી)	
ભાદરવા વદ-૮	અ.નિ. કરશન પ્રેમજી ગાંગજી ભૂરીયા (દૂધપાક-પુરી)	સુખપર-કચ્છ
ભાદરવા વદ-૧૦/૧૧	સ.ગુ. સ્વા ઉત્તમપ્રિયદાસજી (હ. સિધેશ્વરદાસ) (દૂધપાક-પુરી, મૈસુબ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૧૦/૧૧	મહેન્દ્રસિંહ ભાવુભા વાધેલા (ચુરમાના લાડુ)	ગોધાવી
ભાદરવા વદ-૧૦/૧૧	કેશરભાઈ ખીમજી ડાબાસીયા (મગશ)	ભુજ-કચ્છ
ભાદરવા વદ-૧૩	દરજી ધીરજભાઈ ગોકળદાસ (ચુરમાના લાડુ)	અમદાવાદ
ભાદરવા વદ-૩૦	પ્રભાબેન કાળીદાસ ઠક્કર (દૂધપાક-પુરી)	અમદાવાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ લેટ યોજના

૫૦૭/- વિનોદભાઈ કાચા ટેલર્સ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૫૦૦/- પટેલ ચિંતનકુમાર રાધાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- તારાબેન લાલજીભાઈ પટેલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- પટેલ એકતા કનુભાઈ નોકરી મળી તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ દિશા સુમનભાઈ એકતીવા લાલ્યા તે નિમિત્તે
 ૨૦૧/- ડેઢવા હસમુખ પી.
 સવિતાબેન પરસોતમદાસ જેઠવાના સમરણાર્થે
 ૧૫૧/- જોણી મુનન્કુમાર યોગેશભાઈ પુત્ર જન્મ પ્રસંગે
 ૫૦૦/- પટેલ રહેલબેન વેલાભાઈ કોડરદાસ પટેલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦/- પટેલ ડિશનકુમાર જયેરભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦/- પરમાર દિવ્યાબેન રાકેશકુમાર જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ પ્રિયકાન મહેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ
 સી.આ. ઈન્ટર પાસ થયા તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- અ.નિ. નાથીબેન મોતીદાસ પટેલ શાધ્ય નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ શિંલબ હસમુખભાઈ તેમની પુરીની માનતા નિમિત્તે
 ૧૧૧/- અ.નિ. રાણ્ણોડલાલ સુરચંદદાસ માંદી શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦૦/- પટેલ પાવતીબેન બલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- પટેલ ડેત શરદભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ દેવાંગ ધર્મન્દ્રકુમાર બહેનોની સત્સંગ શિબિર નિમિત્તે
 ૧૫૧/- પટેલ કૃષ્ણલાલ બાબુભાઈ
 ચિ. અજેન્ને ત્યાં પૂત્ર જન્મ પ્રસંગે
 ૫૦૦/- પટેલ ભીખાભાઈ ગાળગભાઈ
 ચિ. વિનોદભાઈને ત્યાં પુત્ર જન્મ પ્રસંગે
 ૧૦૧/- ભાવસાર ઘનશ્યમભાઈ લવજીભાઈ
 નવી ગારી ધોડાવી તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ રોનક મહેન્દ્રભાઈ પુત્ર જન્મ પ્રસંગે
 ૧૦૦/- પજાપીત બદુક્કભાઈ માતજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦/- પટેલ પરાગ રાવજીભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૧/- કક્કર ઘનશ્યમભાઈ અંબાલાલ બદ્રિનાથ યાત્રા નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ નિલેશશાઈ બળદેવભાઈ નવું એકતીવા લીધું તે નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ ડેત મનીધભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ વાસુદેવભાઈ શંકરભાઈ
 કોરવીલ ગાડી તે નિમિત્તે
 ૧૧૧/- અ.નિ. મોદી રાણ્ણોડલાલ સુરચંદદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦/- પટેલ રાજેન્દ્રભાઈ પી. નવું બાઈક લાલ્યા તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ ગીતા ઘનશ્યમભાઈ નવું એકતીવા લીધું તે નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ ધર્મસંજયકુમાર જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ રાજેન્દ્ર પરસોતમભાઈ બાઈક લાલ્યા તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- ભાવસાર સાવિત્રીબેન મનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- પટેલ સુમનભાઈ રાધાભાઈ
 તેમના માતુશ્રીની પ્રથમ પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ મફતભાઈ વિલબભાઈ પ્રથમ પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ લાલભાઈ બકોરભાઈ પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે
 ૧૦૧/- ટાંક જ્ઞાનબેન મહેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૫૧/- સોની અંશ કલ્યેશભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે
 ૧૦૦/- મોરી પથભાઈ મલુખભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- પટેલ રાકેશભાઈ રાધાભાઈ ગાડી લીધી તે નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ જીનેશ ઈશ્રભાઈ એલ.આઈ.સી. નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ રાજેશભાઈ જેશંગભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૧/- અ.નિ. નાથીબેન મંગળભાઈ પટેલ પ્રથમ પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે
 ૧૦૧/- પટેલ દિનેશભાઈ મંગળદાસના
 પુત્ર ભૌમિક અને રિકલન ત્યાં પુત્ર જન્મ પ્રસંગે
 ૧૦૧/- દરજ અશોકભાઈ સોમાભાઈ ચિ. મેધાની રાન્સફર નિમિત્તે
 ૧૦૦/- પટેલ અરવિંદભાઈ ભલાભાઈ પોત્રની બાબેની નિમિત્તે
 ૧૦૦/- ચાવડા ભીખુભાઈ રામસંગભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૧૦૦/- ચાવડા સંજયસિંહ ભીખુભાઈ
 શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે
 ૫૦૧/- પટેલ પરેશ રાણ્ણોડભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે

લેસ્ટર (યુ.ક.)	માડીયોર બેગલોર	૨૦૧/- અંકિતાબેન પરેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કલોલ
સઈજ	સાબરમતી	૧૦૧/- ગજજર ચંદુભાઈ આર. નવું સ્કુટર લાલ્યા તે નિમિત્તે	અમદાવાદ
અમદાવાદ	અમદાવાદ	૧૦૧/- ટાંક અંકિતબીપીન	કાંટીવલી
કોંડના	ગવાડા	૫. પૂ. મહારાજશ્રીના ઉદ માં પ્રાક્ટિકોસ્વ પ્રસંગે	કાંટીવલી
બાપુનગર	બળોલ ભાલ	૨૦૧/- પટેલ હરિબેન ભલાભાઈ માસિક પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે	નાંદોલ
માણોકુર	ધરમપુર	૫૧/- ડૉ. અરુણભાઈ ડી. પટેલ ચિ. રાજેશભાઈને તાં પુત્ર જન્મ અને નીચે અલ્લો ગારી લાલ્યા તે નિમિત્તે	રાણીપ
ગુલાબપુરા	ગુલાબપુરા	૧૦૧/- પટેલ હસમુખભાઈ કાલીદાસ નવી ગારી લાલ્યા તે નિમિત્તે	કોલાદ
ખાત્રજ	ખાત્રજ	૧૦૧/- પટેલ નવું બાઈક લાલ્યા તે નિમિત્તે	કોલાદ
મહેસાણા	ઉનાવા	૧૦૧/- ચૌથરી ધમકુમાર જગદીશભાઈ જન્મ પ્રસંગે	માણોકુર
અમદાવાદ	નાંદોલ	૧૦૧/- હેમાભાઈ ભવાનભાઈ ટ્રેક્ટર લાલ્યા તે નિમિત્તે	મોટા ઉભડા
ધરમપુર	ધરમપુર	૧૦૧/- પટેલ માનવિકુમાર મેહુલભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે	ગોઠીબ
નેત્રામબી	નેત્રામબી	૧૦૧/- પટેલ ઉભન્તકુમાર હરજીવનદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ધરમપુર-લુંનીયા
અમદાવાદ	અમદાવાદ	૧૦૧/- પટેલ ઉભન્તકુમાર ચાંદેશભાઈ	રતનપુર
ઓંબાવાડી	ઓંબાવાડી	૧૦૧/- પટેલ મનમુખભાઈ ઉકાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રતનપુર
બાવળા	સાબરમતી	૧૦૧/- પટેલ દેવજીભાઈ દયાળભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રતનપુર
અમદાવાદ	અમદાવાદ	૧૦૧/- રમેશભાઈ રામાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રતનપુર
બાંબાવાડી	બાંબાવાડી	૧૦૧/- પટેલ દિલીપકુમાર હરજીવનદાસ શ્રીજી પ્રસંગે	બાયડ
બાવળા	મહેસાણા	૧૦૧/- માંડલીયા શ્લોક પંકજકુમાર જન્મ દિન નિમિત્તે	અમદાવાદ
અમદાવાદ	પરઢોલ	૧૦૧/- પટેલ નિંકુંજ માણોભાઈ નવા ધરમાં ગૃહ પ્રવેશ નિમિત્તે	ફલોરિડા
અમદાવાદ	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ હસુબન કનુભાઈ ચિ. મહેશને નોકરી મળી તે નિમિત્તે	ખેરોલ
અંબાપુર	અંબાપુર	૧૦૧/- પટેલ ઉભન્તકુમાર નરેશભાઈ	ઉંગા
અંબાપુર	મહેસાણા	નવા મકાનમાં રહેવા ગયા તે નિમિત્તે	કલોલ
અંબાપુર	મેધાણીનગર	૧૦૧/- પટેલ હંસમુખભાઈ શ્રીહરિ પ્રસન્નાર્થે	ઉવારસદ
અંબાપુર	અમદાવાદ	૧૦૧/- કુલેશ અશોકભાઈ ચિ. વિશ્વાના સ્મરણાર્થે	અમદાવાદ
અંબાપુર	પરઢોલ	૧૦૧/- હેત અને પૂર્વા આશિષ પટેલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાપુનગર
અંબાપુર	અમદાવાદ	૧૦૧/- દોમિયા રેજનબેન ભરતભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સુરત
અંબાપુર	અંબાપુર	૧૦૧/- પટેલ અરવિંદભાઈ માધવલાલ	ઈટાદરા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ અજેન્ન્દ્ર વિજયકુમાર જન્મ દિન નિમિત્તે	ગુલાબપુરા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૫૧/- ડૉ. ઈશ્રભાઈ વશરામભાઈ પટેલ	લાલાડા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ અજેન્ન્દ્ર વિજયકુમાર જન્મ દિન નિમિત્તે	ગવાડા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ નૈમિન પાંજુભાઈ નિમિત્તે	નાંદોલ
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ નિંકુંજ માણોભાઈ શાંતુભાઈ	નરોડા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ નારાયણભાઈ ગોકળભાઈ	સાપાવાડા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ નારી લીધી તે નિમિત્તે	ઈટાદરા
અંબાપુર	નાંદોલ	૨૫૧/- પટેલ મુકેશભાઈ ભોળીદાસ ચિ. સોનાલીને	અમેરિકા-જ્યોતિયા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ બુધી પરાગભાઈ જન્મ દિન નિમિત્તે	કોંડબા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ કા માનજુકુરા ભાણાના જન્મ પ્રસંગે	કોંડબા
અંબાપુર	નાંદોલ	૧૦૧/- પટેલ ચાવડા રાણ્ણોડભાઈ ઓધદભાઈ	બળોલ-વડોદરા
અંબાપુર	કલોલ	૧૦૧/- પટેલ આસ્થાબેન હિલેપ્ષાલ્લો જન્મ દિન નિમિત્તે	ધનસુરા
અંબાપુર	કલોલ	૧૦૧/- પટેલ ચાવડા રાણ્ણોડભાઈ મંગળદાસના પુત્ર	અમદાવાદ

અમદાવાદ મંદિરમાં શરદોત્સવ ઉજવાયો

આસો સુદ-૧૫ શરદ પૂનમના રોજ અમદાવાદ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં શ્રી નરનારાયણદેવના સાનિધ્યમાં મંદિરના વિશાળ ચોકમાં શરદોત્સવનું સુંદર આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

શેત વખ્ટોનો સુંદર ભવ્ય મંડપમાં સ્ટીલની વિવિધ વાસણોની હારમાં સર્વોપરિ શ્રીજી મહારાજ સિંહસનમાં બિરાજમાન થઈ દર્શન આપતા હતા. રાત્રે ૮-૩૦ કલાકે પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી પધાર્યા હતા અને શ્રી નરનારાયણદેવ ઓચ્છવ મંડળ શરદોત્સવના ઓચ્છવના કીર્તન ઢાળ-રાગમાં ગાતા હતા ત્યારે પ્રસંગ મુખે પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી રાજ થઈ સૌને આશીર્વાદ આપતા હતા. પૂણાંહુતિની આરતી પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. આ પ્રસંગનું આયોજન મહંત સ્વામીની પ્રેરણાથી કોઠારી હિંગંબર ભગતી કર્યું હતું. છિલ્લે સૌ ભક્તજનોને દુધ પોવાનો પ્રસાદ આપવામાં આવ્યો હતો.

(મુનિ સ્વામી)

અમદાવાદ મંદિરમાં દિપોત્સવીના કાર્યક્રમો ધામધૂમથી ઉજવાયા

ભરત ખંડના રાજીધિરાજ શ્રી નરનારાયણદેવના સાનિધ્યમાં અને પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજા-આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર અમદાવાદ ખાતે દિપોત્સવી પ્રસંગના ઉત્સવો ખૂબજ ભવ્યતાથી ઉજવાયા હતા.

કાળી ચૌદશ : સર્વોપરિ ધર્મકુળના કૂળ દેવતા શ્રી હનુમાનજી મહારાજનું કાળી ચૌદશના દિને ભવ્ય પૂજન અર્યન અને આરતી પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે થઈ હતી. હજારો દર્શનાર્થીઓએ પૂજન-આરતીનો લાભ લીધો હતો.

સમૂહ શારદા પૂજન ચોપડા પૂજન : દર વર્ષની જેમ આ વરસે પણ દિવાળીના શુભ દિને તા. ૨૬-૧૦-૧૧ ને બુધવારના રોજ સાંજે ૬-૩૦ કલાકે પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના શુભ હસ્તે શારદા પૂજન વિવિધ થયું હતું. હજારો વહેપારી ભાઈઓએ પોતાના ધંધા-ઉદ્ઘોગના વહીવટના હિસાબના ચોપડાઓનું પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે પૂજન કરાવી મહા અલોકિક લાભ લઈ ધન્ય ધન્ય બન્યા હતા. દૂરદર્શનની કેમેરા ટીમે આ પ્રસંગનું કવરેજ કરી સમગ્ર ગુજરાતની ધાર્મિક જનતાને તેના દર્શન કરાવ્યા હતા.

નૂતન વર્ષ - અસ્ટ્રક્ટોત્સવ : કારતક સહુ-૧ ના શુભ નૂતન વર્ષના મંગલ પ્રભાતે સવારે ૫-૦૦ કલાકે શ્રી નરનારાયણદેવની મંગળા આરતી પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. સવારે ૬-૩૦ કલાકે શાણગાર આરતી પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. ત્યારબાદ બેઠકમાં સંતો હરિભક્તોને દર્શનનું સુખ આપ્યું હતું. આજના દિને નિજ

શલ્યંગ શળાયા

મંદિર સભા મંડપ, મંદિરનો ચોક હરિભક્તોથી ખીચોખીય ભરાયો હતો. શહેરના ધાર્મિક લોકો પણ આવા અલોકિક દેવના દર્શન કરવાનું ચૂક્યા ન હતા. બાપોરે ૧૨-૦૦ કલાકે પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી, પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ ભવ્યાતિ ભવ્ય છિપ્પન ભોગની ઠાકોરજની આરતી ઉતારીને હજારો ભક્તજનોને મહા અલોકિક દર્શનનો લાભ આપ્યો હતો. આ સમગ્ર પ્રસંગમાં અમદાવાદ મંદિરના મહંત સ.ગુ. શાલી સ્વામી હરિકૃષ્ણાસજની પ્રેરણાથી કોઠારી પાર્ષદ હિંગંબર ભગતના માર્ગદર્શન મુજબ બ્ર. સ્વામી રાજેશ્વરાનંદજી, જે.પી. સ્વામી, સ.ગુ. સ્વામી હરિચરણાસજી (કલોલ) ભંડારી સ્વામી સૂર્યોપ્રકાશાસજી, પૂરાણી ધર્મજીવનદાસજી, જે.કે. સ્વામી, નટુ સ્વામી આદિ સંત મંડળ અને હરિભક્તોએ સુંદર સેવા કરીને ભગવાનનો રાજ મેળવ્યો હતો. (મુનિ સ્વામી)

સર્વોપરિ છપૈયાધામમાં પારાયણ

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્નપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીની આજા-આશીર્વાદથી તથા લક્ષ્મીસ્વરૂપ પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીના આશીર્વાદથી સુરેન્નગરના સાં.યો. કમળાબા, સાં.યો. કોકીલાબા તથા સાં.યો. ઉધાબાની પ્રેરણાથી પ.ભ. બાબુભાઈ મોહનભાઈ અડાલજાના યજમાન પદે સર્વોપરિ છપૈયાધામમાં શ્રીમદ્ સત્સંગિભૂપણ પારાયણ સ.ગુ. શા.સ્વામી શ્રીજીપ્રકાશાસજી (નારણપુરા મંદિર મહંતશ્રી)ના વક્તાપદે ધામધૂમથી સંપત્ત થઈ. આ પ્રસંગે જાલાવાડ પ્રાન્તના સુરેન્નગર, રતનપર આદિ ગામોના ૪૦૦ જેટલા હરિભક્તોનો સંધ્યાદ્રાવાર છપૈયાધામ આવ્યા હતા.

કથા પ્રસંગમાં સંગીતની મધુર સૂરાવલી સાથે શ્રી રામપ્રતાપભાઈના વિવાહ, અસ્કૂટ, અભિષેક અને મહાપુજા આદિ પ્રસંગો વિવિધ ઉજવાયા હતા. આવા હિંય મહા અલોકિક ધામમાં (પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના નાના બહેનશ્રી) પૂ. નાના બહેનશ્રી મુંબઈથી દર્શનાર્થે અને કથામાં પધાર્યા હતા. જેતલપુર અને અયોધ્યા મંદિરથી પણ સંતો પધાર્યા હતા. અતેના મહંત બ્ર. સ્વામી વાસુદેવાનંદજીએ ઉતારા પાણી ભોજન પ્રસાદની સુંદર વ્યવસ્થા કરેલી. હરિભક્તોના તમામ સંઘે નૂતન જન્મ સ્થાન નિર્માણમાં પચીસ લાખ રૂપિયાની સેવા કરી હતી.

સમગ્ર આયોજન સુરેન્નગર મંદિરના કોઠારી સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી, શ્રી પંકજભાઈ, શ્રી જીતેનભાઈ અને શ્રી શૈલેન્નસિંહ જાલા વગેરેએ કર્યું હતું. આ પ્રસંગનો લાભ લેવા

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સુરેન્દ્રનગરના સંસદ સભ્ય શ્રી સોમાભાઈ ગાંડાભાઈ પટેલ પૂ. કૃષ્ણવલ્લભ સ્વામીના આગ્રહને માન આપી પધાર્યા હતા. આમ અતે સર્વોપરિ ધપૈયાધામમાં સર્વોપરિ ઉત્સવ ઉજવાયો હતો. (શૈલેન્દ્રસિંહ જાલા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર માણસા

પ.પૂ.ધ.ধ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તા. ઉ-૧૦-૧૧ ના રોજ પ.ભ. વિનોદભાઈ પટેલને ત્યાં શ્રીજી ડેરીના ઉદ્ઘાટન બાદ અતે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર માણસા દર્શનાર્થે પધાર્યા હતા. પૂજારી સ્વામી ચંક્રપ્રકાશદાસે પ.પૂ.ધ.ধ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું સુંદર સ્વાગત કર્યું હતું. ઠાકોરજીના દર્શન કરી પ.પૂ. મહારાજશ્રી મંદિરમાં સભા મંડપ અને નિજ મંદિરનું જીર્ણોદ્વારનું કામ જોવા પધાર્યા હતા. સભા મંડપ જીર્ણોદ્વાર સેવાના યજમાન પ.ભ. બાબુભાઈ સોની ઉપર ખૂબજ રાજ થઈ આશીર્વાદ આપ્યા હતા. અતે મંદિરમાં પરંપરાગત ઉત્સવ ભક્તિભાવ પૂર્વક ઉજવાય છે. જેમાં શ્રી કેશા કાકા, પ્રમુખશ્રી નટવરભાઈ તથા શ્રી ઈશ્વરભાઈ પટેલ આદિ ઉત્સવમાં ખૂબજ સક્રિય સેવા બજાવે છે. શરદ પૂનમનો ઉત્સવ પણ ધામધૂમથી ઉજવ્યો હતો.

અતેના મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી ધનશ્યામપ્રકાશદાસજીની પ્રેરણાથી આવા સુંદર આયોજન સતત ચાલુ છે.

(ભાવિન પટેલ)

ઈડર મંદિરમાં અન્નકૂટોલ્સવ અને ગામડાઓમાં સભાઓ

પ.પૂ.ધ.ধ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી અતે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ઈડરમાં બિરાજમાન શ્રી ગોપીનાથજી હરિકૃષ્ણ મહારાજ સમક્ષ કારતક સુંદ-૧ ના ભવ્ય અન્નકૂટોલ્સવ કરવામાં આવેલ. આવા અલોકિક દર્શનનો લાભ લેવા ઈડર અને ઈડર દેશના ગામોના હજારો ભક્તજનો દર્શનાર્થે પધાર્યા હતા. અતેના મહંત સ્વામી જગદીશપ્રસાદદાસજીની પ્રેરણાથી ઈડર દેશના ગામોમાં સત્સંગ સભાઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મહંત શા.સ્વા. હરિજીવનદાસજી, શા. સ્વા. વાસુદેવચરણદાસજી, શા. વિશ્વવલ્લભદાસજી, શ્રીજી સ્વામી તથા સત્યસંકલ્પ સ્વામી (કોઠારી) વગેરે સંતોષે ફિયોડ, રતનપુર, થુરાવાસ, સાચોદર, મણીયોર, અરોડા અને સાબલવાડ આદિ ગામોમાં સત્સંગ સભામાં સર્વોપરિ ભગવાનનો મહિમા માહાત્મ્ય અને ધર્મકુળ પરંપરાની મહિમાની વાતો કરી હરિભક્તોને રાજ કર્યા હતા. ઈડર મંદિર ખાતે પણ અવાર-નવાર ઉત્સવોનું આયોજન કરી હરિભક્તોને સુંદર લાભ મળે છે. (કોઠારી સ્વામી સત્યસંકલ્પદાસ)

વડનગર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

અતે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડનગરમાં આસો સુંદ-૧૫ શરદ પૂર્ણિમાના શરદોલ્સવ મહંત શા.સ્વા. નારાયણવલ્લભદાસજીના માર્ગદર્શન મુજબ રાત્રે ૮ થી ૧૧ સંત-હરિભક્તોએ કીર્તન ઓચ્છવ કરીને ધામધૂમથી ઉજવ્યો

હતો. શરદોલ્સવની શ્રીહરિની આરતી પ.ભ. કિરીટભાઈ બાબુલાલ ભાવસારે ઉતારીને દિવ્ય લાભ લીધો હતો. શરદોલ્સવની સુંદર સજાવટ કો.શા. વિશ્વપ્રકાશદાસજીએ કરી હતી. દિવાળી-નૂતન વર્ષના ઠાકોરજીને ભવ્ય અન્નકૂટ ધરાવ્યો હતો. જેના દર્શને વડનગર અને આજુબાજુના ગામોના હરિભક્તો મોટી સંખ્યામાં પધાર્યા હતા.

(મહંત શા.સ્વા. નારાયણવલ્લભદાસજી)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર બાલાસિનોર

પ.પૂ.ધ.ধ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશા-આશીર્વાદથી તથા શા.સ્વા. વિશ્વવરુપદાસજીની પ્રેરણાથી બાલાસિનોર મંદિરમાં આસો સુંદ-૧૫ ના શરદોલ્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો હતો. જેમાં લસુન્ના, કપડવંજ, તેમાઈ, લુણાવાડા, કોઠંબા, સંતરામપુર વગેરે ગામોના ઘણા હરિભક્તો પધાર્યા હતા. શા.સ્વા. હરિસ્વરુપદાસજીએ ઠાકોરજીની ચાંદની સુંદર રીતે શાશ્વતારી હતી. ઠાકોરજીની પ્રથમ આરતી શા.સ્વા. આનંદજીવનદાસજી તથા વિષ્ણુ સ્વામીએ ઉતારી હતી. મહા રાસમાં સંતો સાથે હરિભક્તો મોટી સંખ્યામાં જોડાયા હતા. ગોવિંદભાઈ વારીલાલ, પ્રવિષ્ણભાઈ વાલીલાલ, દક્ષેશભાઈ જીયંતીલાલ અને નંદલાલ મૂળજીભાઈ આરતીના યજમાન રહ્યાં હતા. ઈનામ વિતરણમાં ભાઈઓ અને બહેનોને કુમ મુજબ આપવામાં આવ્યા હતા. છેલ્યે પૂર્ણાંહુતિ બાદ દુધ પૌંચાનો પ્રસાદ સૌને આપવામાં આવેલ. ઈનામ વિતરણના યજમાન મયુરભાઈ અમૃતભાઈ કાઢીયા રહ્યા હતા. આવો અલોકિક પ્રસંગ માણી હરિભક્તો ધન્ય બન્યા હતા.

(રાકેશ એન. કાઢીયા)

શ્રીહરિના દિવ્ય ચરણોથી અંકિત માણસા મંદિરનું ચાલતું જીર્ણોદ્વાર કામ

આદિ આચાર્યશ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આશાથી સ.ગુ. મહાનુભાવાનંદ સ્વામીએ અહીં સુંદર હવેલી ઘાટનું શિખર બધ્ય મંદિર કરાવ્યું હતું. શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજ સ્વયં શ્રીહરિના અપશ્યથી પ્રસાદીરૂપ થયેલા. મહારાજ અહીં ૧૩ વખત પધારેલા છે. પ.પૂ.ધ.ধ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આશાથી તથા મહંત શા.સ્વા. ધનશ્યામપ્રકાશદાસજીની પ્રેરણાથી માણસા મંદિરનું જીર્ણોધ્યારનું કામ ચાલી રહ્યું છે. સદ્ લક્ષ્મીને ધન્ય કરવા વિનંતી. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર માણસા, શ્રી. ગાંધીનગર (ગવેયા ચંદ્રપ્રકાશદાસ) (૦૨૭૯૫-૨૭૦૨૧૬)

બળોલ (ભાલ)ના હરિભક્તે મૂળી મંદિર શ્રી

રાધાકૃષ્ણાદેવને કિંમતી જેતર અર્પણ કર્યું

સંપ્રદાયના મહાન કવિ સમાટ સ.ગુ. દેવાનંદ સ્વામીનું જન્મસ્થાન ભાલ વિસ્તારનું મોખરાનું ગામ બળોલ જે મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ અને અમદાવાદ શ્રી નરનારાયણાદેવ ગાદીનું નિષ્ઠાવાન ગામ છે. સમસ્ત ધર્મકુળની આ ગામ ઉપર અપાર કૃપા છે.

અતે ગામના એક યુવાન સત્સંગી પ.ભ. દાનાભા માવજુભા પરમારના સુપુત્ર પ.ભ. જેશંગભાઈને શ્રીહરિ કૃપાથી અને પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી સંકલ્પ થયો કે મારે મારા પિતાશ્રીની કાયમ સ્મૃતિ માટે મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવને સારામાં સારું ખેતર જમીન અર્પણ કરવી છે. આવો અલોકિક સંકલ્પ તેમણે મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવનો રૂપ એકર જમીનનો (અંદાજે રૂ. ૩૦ લાખ) દસ્તાવેજ કરીને પુરો કર્યો. ધન્ય છે આવા વિરલ યુવાન હરિભક્તને! પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી, પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તેમના ઉપર અતિ રાજ થઈ રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા છે.

કૈયલ ગામે સત્સંગ સભા

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી અમદાવાદ મંદિરના સ.ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી અભિલેખરદાસજી સંત મંડળ સાથે સત્સંગના નવાજ એવા કૈયલ ગામે સુંદર સત્સંગ સભાનું આયોજન કરેલ. ગામના ભક્તોમાં શ્રી ચંદુલાલ પટેલ, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ અને શ્રી કનુભાઈ પટેલ આદિ ભક્તો પ્રસંગમાં મોખરે હતા. આ ગામમાં સત્સંગીઓની દીકરીઓ હોવાથી આવું સત્સંગનું સુંદર કામ થયું હતું. પ.પૂ.અ.સૌ. ગાઢીવાળાશ્રીની આજા-આશીર્વાદથી બહેનોએ શ્રી ભક્તિ મહિલા મંડળની સ્થાપના કરી છે. શા.સ્વા. અભિલેખરદાસજી અને શા. સુપનંદનદાસે કથાનું રસપાન કરાવ્યું હતું. ઉવે દર માસે સભા નિયમિત થશે.

(શા. સર્વેશ્વરદાસ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર જદેશ્વરપાર્ક મહાદેવનગર

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી એવં સમસ્ત ધર્મકુળની કૃપા-આશીર્વાદથી અતે ભાદરવા સુદ-૧૧ જલજીલાણી એકાદશીના નગર યાત્રા સાબરમતી નદીમાં સ્નાન કરાવીને ભાદરવા વદ અમાસ સૂર્યી મહાદેવનગર અને આજુભાજુના વિસ્તારોમાં હરિભક્તાને ઘેર પધરામણી કરી હતી. રાત્રે ૬ થી ૧૦ અલગ અલગ ભક્તોને ત્યાં રાસોત્સવ આદિ કરીને કુલ ૧૦૮૮ હરિભક્તોને ભગવાન શ્રીહરિની પધરામણીનો લાભ આપેલ. અતે મંદિરના કોઠારી અને હરિભક્તોએ પ્રેરણારૂપ સેવા બજાવી હતી. સંતો રોજ રાત્રે કથાવાતાનો લાભ આપતા હતા. (નટવરભાઈ પટેલ)

પ્રભા હનુમાનજી મંદિર જમીયતપુરા

અતે શ્રી પ્રભા હનુમાનજી મંદિર જમીયતપુરા ખાતે પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી તા. ૧૭-૧૦-૧૧ ને શાનીવારના રોજ શા. સ્વામી ધનશયમપ્રકાશદાસજીના વક્તાપદે સુંદર સત્સંગ સભાનું આયોજન થયું હતું. વક્તાશ્રીએ ધણા નવા મુમુક્ષુને નિર્વિસની બનાવી ધર્મકુળના આશ્રિત કરી કંઈ ધારણ કરાવી હતી. ૧૮૫૦ જોટલા ભાવિકોએ દાદાના દર્શન ને કથામૃત પાન કરી સુંદર હિવ્યતમ પ્રસાદ પરિવાર સહિત લઈને ભાગ્યશાળી બન્યા હતા.

(સ્વખીલ નિસર્ગ)

મૂળી પ્રદેશના સત્સંગ સમાચાર

સુરેન્દ્રનગર મંદિરમાં અખંડ ધૂન્ય

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજા-આશીર્વાદથી મૂળી મંદિરના સ.ગુ. સ્વામી જલજીલચરણદાસજી દ્વારા પવિત્ર શ્રાવણ માસમાં મૂળી દેશના ગામોમાં દરરોજ ૧ રુ કલાકની અખંડ ધૂન્ય તથા કથાવાતારનું સુંદર આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ધૂન્યની પૂર્ણાદુત્તિ શ્રાવણ વદ અમાસના રોજ સુરેન્દ્રનગર મંદિરમાં પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના વરદ્દુ હસ્તે થઈ હતી. આ પ્રસંગે મૂળી, ધ્રાંગધા, અમદાવાદ, મોરબી અને હળવદ આદિ ધામોના સંતો પથાર્યા હતા. પ્રાસંગિક સભામાં પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીએ દેવ ગાડી સ્થાનને વફાદાર રહેવાની માર્ભિક ટકોર સાથે રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. આ આયોજનમાં સ.ગુ. જલજીલ સ્વામી, નિલકંઠચરણ સ્વામી, દિવ્યપ્રકાશ સ્વામી, નારાયણ ભગત આદિ તેમનું મંડળ શિષ્ય મંડળ સેવામાં જોડાયા હતા. સુરેન્દ્રનગર મંદિરના કોઠારી સ્વામીના માર્ગદર્શનથી શ્રી નરનારાયણાદેવ યુવક મંડળે પ્રેરણારૂપ સેવા બજાવી હતી. (શૈલેન્દ્રસિંહ જાલા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ધ્રાંગધા

શ્રી નરનારાયણાદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીની આજા-આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (બહેનોનું ધાંચીવાડ) ખાતે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનો ઉદ્ઘો પ્રાકટ્યોત્સવ આસો સુદ-૧૦ વિજયા દશમીના રોજ રાત્રે ૬-૩૦ કલાકે ૨૫૦ ઉપરાંત સત્સંગી બહેનો અને સાંખ્ય્યોગી બહેનો કંચનબા, હિરાબા અને ભગવતીબાએ સાથે મળી મૂળી ધામ ઉજવાયા બાદ અહીં મંદિરમાં ધામધૂમથી પ્રાકટ્યોત્સવ ઉજવ્યો હતો. સાં. કંચનબાએ ધર્મકુળની નિષ્ઠા વિશે કથાવાતા કરી હતી. (પ્રતિ. અનિલભાઈ દુધરેજ્યા)

વિદેશ સત્સંગ સમાચાર

વોશિંગ્ટન ડી.સી. (આઈ.એસ.એસ.એ. ચોષ્ટ અમેરિકા)

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની કૃપા-આશીર્વાદથી અતે સત્સંગની પ્રવૃત્તિ સુંદર ચાલે છે.

૧૮ ઓગસ્ટ શનિવારે સાંજે ૫-૦૦ થી ૬-૩૦ ઈલ્કરીઝના ચર્ચમાં સત્સંગ સભા રાખવામાં આવી હતી. જેમાં ભજન કીર્તન અને વચ્ચાન્મતૃત્વનું વાચન કરવામાં આવેલ. સાંજે ૬-૩૦ થી ૭-૩૦ કોલોનીયા મંદિરથી પૂ. શાસ્ત્રી સ્વામી નિર્ગુણદાસજીએ ઈન્ટરનેટની મદદથી લાઈવ વિડીયો દ્વારા કથામૃતરૂપી અમૃતવાણીનો લાભ આપેલ. મંદિરમાં શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્મી અને જલજીલાણી ઉત્સવ ધામધૂમથી ઉજવ્યા હતા.

૧૭ સપ્ટેમ્બર શનિવારે સાંજે ૫-૦૦ થી ૧૦-૩૦ સત્સંગ સભા થઈ હતી. જેમાં “આજ મારે ઓરડે” ભજન કીર્તન ઢાકોરજી સમક્ષ થયા હતા. ત્યારબાદ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય

મહારાજશ્રીનો સમસ્ત સત્સંગ જોગ આજા પત્ર સભામાં વંચાવવામાં આવેલ. તેને સૌ હરિભક્તોએ શિરોધાર્ય માની આજાનું પાલન કરવા સૌએ કટિબધ્ધતા દર્શાવી હતી. ૮-૩૦ થી ૧૦-૩૦ સુધી નંદ સંતો રચિત રાસગરબાની રમજાટમાં બહેનોએ સુંદર પ્રોગ્રામ કર્યો હતો. (કનુભાઈ પટેલ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયામાં નિર્માણ
શ્રીમદ્ ભાગવત કथા

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી શ્રી નરનારાયણદેવ સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયામાં શુક, શનિ અને રવિવાર એમ ત્રણ દિવસ શ્રીમદ્ ભાગવત દશમ સ્કર્ષ કથા પૂ. શાસ્ત્રી સ્વામી નિર્ગૃહણાસજ્ઞના વક્તા પદે સંપત્ત થઈ હતી. જેના મુખ્ય યજમાન શ્રી પ્રવિષ શાહ અને સહયોજમાનશ્રી મહેન્દ્ર સોલંકી પરિવાર રહ્યાં હતાં. સુંદર પોથી યાત્રા અને વક્તાશ્રીનું પૂજન આરતી વિધિવત થયા હતા. ન્યુજર્સીથી ઘણા ભક્તો કથા સાંભળવા આવ્યા હતા. હજારો ભક્તોએ સંપ્રદાયના પૂજનીય સુપ્રસિદ્ધ કથાકારના મુખની વાણીનું પાન કરી ધન્ય ધન્ય બની ગયા હતા. આ પ્રસંગમાં વિહોકન મંદિરથી શા. માધવ સ્વામી, શા. સ્વામી ભગવતપ્રસાદાસજ્ઞ આદિ સંતો પધાર્યા હતા. અત્રેના મહંત શા. શાનસ્વામી તથા કથાના યજમાને વક્તા મહોદ્યનું સ્વાગત પૂજન કર્યું હતું. (પ્રવિષ શાહ)

અમેરિકાના પારસીપની નૂતન મંદિર નિર્માણ મુહૂર્ત વિધિ
શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી, પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને સમસ્ત ધર્મકુળના આશીર્વાદથી આપણા શિકાગો મંદિરમાં આપણા દરેક ઉત્સવો ધામ ધૂમ અને ભક્તિભાવ પૂર્વક ઉજવાય છે. મહંત સ.ગુ.શા.સ્વા. ધર્મવલભદાસજ્ઞએ સ.ગુ. નિર્ઝુળાનંદ સ્વામી રચિત અવતાર ચિંતામણીની સુંદર કથા કરી હતી.

વિજય દશમી પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના ઉદ્ઘાત પ્રાકટ્યોત્સવ દિને સવારે ૧૦-૦૦ કલાકે વિહોકન મંદિરના મહંત સ્વામીએ ઠાકોરજ્ઞની આરતી ઉતારીને કરવામાં આવેલ. કીર્તન ભજન અને ધૂન્ય બાદ શ્રી વિધન વિનાયકદેવનું પૂજન અર્થન કરી શ્રીફળ વધેરી આરતી ઉતારી હતી. મહંત સ્વામીએ નિર્માણ કાર્યમાં સેવા આપનાર યજમાનોને આશીર્વાદ આપ્યા હતા. હરિભક્તોમાં શ્રી પ્રહુલાદભાઈ, શ્રી ભક્તિભાઈ, મોરડીયા શંકરભાઈ, ઠાકોરભાઈ, ધનશ્યમભાઈ કાકડીયા, પ્રેમયંદભાઈ પાટડીયા, રસિકભાઈ પટેલ, રમેશભાઈ મારફતીયા, શ્રી હસમુખ અમીન, પ્રમોદ પટેલ અને હિતેશ કાકડીયા આદિ ઘણા હરિભક્તો સેવામાં જોડાયા હતા. છેલ્યે ઠાકોરજ્ઞને થાળ આરતી કરીને પ્રસાદ જમાડવામાં આવેલ. (પ્રવિષ શાહ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શિકાગો

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી, પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને સમસ્ત ધર્મકુળના આશીર્વાદથી આપણા શિકાગો મંદિરમાં આપણા દરેક ઉત્સવો ધામ ધૂમ અને ભક્તિભાવ પૂર્વક ઉજવાય છે. મહંત સ.ગુ.શા.સ્વા. ધર્મવલભદાસજ્ઞએ સ.ગુ. નિર્ઝુળાનંદ સ્વામી રચિત અવતાર ચિંતામણીની સુંદર કથા કરી હતી.

વિજય દશમીના પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનો ઉદ્ઘાત મો પ્રાકટ્યોત્સવ સમસ્ત હરિભક્તોએ ધામ ધૂમથી ઉજવ્યો હતો. શરદ પૂનમના બહેનોએ સુંદર કાર્યક્રમ કરી સૌને દુધ પોવાનો પ્રસાદ જમાડ્યો હતો. પૂજારી સ્વામી અને હરિનંદન સ્વામી પ્રસંગમાં પ્રેરણારૂપ રહ્યાં હતા. (વસંત ત્રિવેદી)

અક્ષરનિવાસી સંત-હરિભક્તોને ભાવલીની શહુંંજલિ

ઉંગા : પ.ભ. હરિભાઈ કરશનદાસ મોખાત તા. ૭-૧૦-૨૦૧૧ આસો સુદ-૧૧ ના રોજ શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

અમદાવાદ-નવાવાડજ : પ.ભ. મુકેશકુમાર નગીનદાસ ભાવસાર (નારાયણધાટ મંદિરમાં સક્રિય સેવાભાવી) તા. ૧૩-૮-૨૦૧૧ ના રોજ શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

અંબાપુર : પ.ભ. કમળાબેન ડાહ્યાભાઈ પટેલ તા. ૨૩-૮-૨૦૧૧ ના રોજ શ્રીજ મહારાજનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

વિરમગામ : પ.ભ. વેલીબેન કેશવલાલ પીઠવા તા. ૨૭-૮-૨૦૧૧ ના રોજ શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

ઘાટીલા (મૂળીદેશ) : સાંખ્યયોગી રતનબા (ઉ. ૮૩ વર્ષ) તા. ૨૬-૮-૨૦૧૧ ના રોજ શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

દોલારાણા વાસણા : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના પૂજારી આનંદીબેન કેશવલાલ ભાવસાર આસો સુદ-૧૧ ને તા. ૭-૧૦-૨૦૧૧ ના રોજ શ્રીજ મહારાજનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

લાલોડા : પ.ભ. પ્રભુભાઈ મોહનભાઈ નરશાભાઈ પટેલ તા. ૩૧-૧૦-૨૦૧૧ કારતક સુદ-૫ (લાભ પાંચમ)ના રોજ શ્રીહરિનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે.

સંપાદક, મુદ્રક અને પ્રકાશક : મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણાસજ્ઞ દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર, અમદાવાદ માટે શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ. (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦૦૦૧ ખાતે છાપ્યું અને શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦૦૦૧ વતી પ્રકાશિત કર્યું.